

ಮಹಾರಾಜೀಗಿ ವೇಮನ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಎಚ್. ಬಿ. ನೀಲಗುಂದ
ಧಾರವಾಡ

೨೦೮೮

ಮಹಾರಾಜೀಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠ
ಕನಾಣಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

Mahayogi Vemana

Editor :	Dr. H. B. Neelgund Principal, Kittel Arts College Dharwad
Published by :	Co-ordinator Mahayogi Vemana Peetha Karnatak University, Dharwad – 580 003.
Copies :	1000
First Edition :	2018
Pages :	vii + 40
Printed at :	Vemana Printers Private Limited, Hulakoti

■■

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಸಂಪಾದಕರು :	ಡಾ. ಎಚ್. ಬಿ. ನೀಲಗುಂಡ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು, ಕೆಟ್ಟೆಲ್ ಕಲ್ಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ
ಪ್ರಕಾಶಕರು :	ಸಂಯೋಜಕರು ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನಪೀಠ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ
ಪ್ರತಿಗಳು :	೧೦೦೦
ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ :	೨೦೧೮
ಮುಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆ :	xiv + ೪೦
ಬೆಲೆ :	ಭಕ್ತಿಯಂದ ಒಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವೇಮನ ತ್ರಿಂಟರ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲೀಮಿಟೆಡ್..
ಮುದ್ರಕರು :	ಹುಲಕೋಟಿ

ಕುಲಪತಿಗಳ ನಲ್ಲಿಡಿ

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು
ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ
ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವುಗಳು. ಇವುಗಳ ಗುರಿ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಂಚುವುದು.
ಹೊಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಮನುಕುಲದ
ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳ್ಳಿ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು
ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೋಫ್ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಕನ್ನಡದ ಸರ್ವಜ್ಞನಂತೆ ತೆಲುಗಿನ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಜನರ
ಕೆ. ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯದಿಂದ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯದವರೆಗೆ
ಜನಹಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಸಾರಿದ ಸಂತ ಕೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಕವಿಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು
ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು “ವೇಮನ ವಿಶ್ವಗೀತೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಪನಾಸ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ
ಸಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗ್ರಂಥವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇಮನರನ್ನು
ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳಿರುವ
ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದುವುದು ಎಲ್ಲಿರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠದ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಬಿ.ನೀಲಗುಂಡ
ಇವರು ವೇಮನರು ನಡೆದಾದಿದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ
ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ
ವೇಮನರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನವನ್ನು ಮತ್ತು ಹುಲಕೋಟಿಯ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.
ಪಾಟೀಲರವರು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ವೇಮನ ವಿಶ್ವಗೀತೆ ಎಂಬ ಬೃಹತ್
ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಕೆಲ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ
ಪ್ರಯತ್ನವು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿ (ಅನೆ) ಯನ್ನು ಶೋರಿಸಿದಂತಾದರೂ,
ವೇಮನರನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವರಿಗೆ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತ
ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಲು
ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಈ ಮುಟ್ಟ ಕೃತಿ ಒಂದು ಸಾರಲೇಖಿವಿದ್ದಂತೆ. ಇದನ್ನು

ವೇಮನ ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಸಂಘ, ಮುಖ್ಯಾ-ಧಾರವಾಡ ಇವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಹಂಚಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವುದು ಶಾಫನೀಯ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠವು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲೆಂದು ಹಾಗೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಧಾರವಾಡ
04.01.2018

ಡಾ. ಪ್ರಮೋದ ಬಿ. ಗಳಿ
ಹುಲಪತಿಗಳು
ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಭಾರತೀಯ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೋಳಿಸಿದ ಸಂತ ಕವಿ. ಪರಮಜ್ಞಾನ. ಸ್ಥಾಪಿತ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ದೇಶ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರದಂತಹ ಮಾನವ ಕಲ್ಲಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಇರುವ ಪರಮ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಲು ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಿದರು. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆ, ಮತ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸದೇ ಕೇವಲ ಸತ್ಯಂಗದ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಸಾಧನಾ ಪಥವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಹುಲಕೋಟಿಯ ಪೂಜ್ಯತ್ವ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿರುವ ವೇಮನರ ಬಹುಭಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸರ್ವರಿಗೂ ದೊರೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ವೇಮನರ ಸುಮಾರು 4000 ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿ “ವೇಮನ ವಿಶ್ವಗೀತೆ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಾಟಕ ಸರಕಾರವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜನೇವರಿ 19 ನೇ ತಾರಿಖಿನಂದು ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಜಯಂತ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು, ಕೆಲವೇ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಚಿತರಿರುವ ವೇಮನರನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸರ್ವ ಜನಾಂಗವು ಅರಿತು, ಮುಕ್ತಿಯ ದಾರಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪೀಠವು ಕನಾಟಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೃದಯಮೂರ್ಚಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂಜ್ಯತ್ವ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ದು ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಳ್ಳಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ವೇಮನ ಪೀಠದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ; ವೇಮನ

ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಸಂಘ, ಹುಬ್ಬಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಇವರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಟಿ. ಜಂಗಲ ಇವರು ಈ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸರ್ವಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಶೋಷಣಿಂದ ಒಟ್ಟಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠವು ಅವರಿಗೆ ಹೃತ್ಯಾವಕಾರದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಾನ್ಯ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಮೌ. ಪ್ರಮೋದ ಬಿ ಗಾಯಿ ಅವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಮೌ. ಮಲ್ಲಿಕಾಚುನ ಪಾಟೀಲರಿಗೂ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಕರಡು ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿನ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ತಿಳಿ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಲು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿ ಮಹಾರಾಜ ಇವರಿಗೂ ಡಿ.ಟಿ.ಎಂ. ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಕೆ. ಹೆಗಡೆ ಹಾಗೂ ಮುಖಿಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಚಿತ್ರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಾರುತಿ ಮತ್ತು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವೇಮನ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಪ್ರೈಸ್‌ರೆಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮಲಕೋಟೆ ಇವರಿಗೂ ಹೃದಯಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಧಾರವಾಡ
19.01.2018

ಡಾ. ಎಚ್.ಬಿ ನೀಲಗುಂಡ
ಸಂಯೋಜಕರು
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠ,
ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

ಅಶ್ರೀಯ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿಮೂರ್ತಕ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಸುಖಿ, ಶಾಂತಿ ನೆಮ್ಮಿದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಸ್ತೋವನ್ನು ದರ್ಶಿಸಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು

ಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರಿಗೆ	ಭಗವದ್ವಿತೀ
ಏಸು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯ ಭಕ್ತರಿಗೆ	ಬೃಬಲ್
ಮೋಹಮ್ಮದ ಷೇಗಂಬರ್ ಭಕ್ತರಿಗೆ	ಖಿರಾನ
ಶರಣ ಪರಂಪರೆಯವರಿಗೆ	ಶರಣಾಹಿತ್ಯ
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಭಕ್ತರಿಗೆ	ಆತನ ಪದ್ಯಗಳು

ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ ಜೀವನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವಂತಹ ವೇಮನ ಪದ್ಯಗಳ “ವೇಮನ ವಿಶ್ವಗೀತೆ” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಪೀಠವು 1998ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾಗಿ –
ಸ್ತೋದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಈ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವು ಹೋಸ
ವಿನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೃ ಸೇರಲಿದೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

* ಕುಲಪತಿಗಳ ನಲ್ಲುಡಿ	iii
* ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ	v
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ	1
ರಡ್ಡಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ಯ	4
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಜನನ	6
ವೇಮನರ ಶಿಕ್ಷಣ	7
ವೇಮನರ ಭೋಗ ಜೀವನ	9
ಯೋಗಿಯಾದ ವೇಮನ	12
ಪವಾಡ ಪುರುಷನಾಗಿ ವೇಮನ	15
ಯೋಗಿಯಾದ ನಂತರ ವೇಮನರ ಜೀವನ	17
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ	19
ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಮಾಧಿ	22
ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯ	25
ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಪಾಟೀಲರು	25
ವೇಮನರ ಆಯ್ದು ಪದ್ಯಗಳು	28

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಈ ಭೂಮಂಡಲ ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ ಸಂತ ಕವಿಗಳು. ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಆಷ್ಟಯು-ವಾಗುವಂತೆ ಜನರಾಡುವ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಂಡ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರಾರ್ಥಿವರ್ಕ ನಿಷ್ಘಾತ ಕರ್ಮ. ಪ್ರಕೃತಿಗೂ ಸವಾಜಕ್ಕೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದಂತೆ ಸರಳವಾಗಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಕೆಲೆಯದು. ವೇಮನರನ್ನು ವೇಮನರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಇತರರೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದು ವ್ಯಧಕ ಶ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೂ ಲೋಕರೂಫಿಯಂತೆ ಹಲವಾರು ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಜಿಂತಕರು, ಸಂಶೋಧಕರು, ವೇಮನರು ಕನ್ನಡದ ಸರ್ವಜ್ಞನಂತೆ, ತಮಿಳಿನ ತಿರುವಳ್ಳುವರಂತೆ, ಹಿಂದಿಯ ಕಬಿರರಂತೆ, ಮರಾಠಿಯ ಸಂತ ತುಕಾರಾಮರಂತೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವೇಮನರಂತೆ ಸಕಲ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದವರು ಅಪರೂಪ. ವೇಮನರು ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಕಲ ವೈಭೋಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಸಹಾಯಕಿಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ತುಳಿತಕೊಳ್ಳಿಗಾದವರಿಗೆ ಸದಾ ತುಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರು. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಶೀವುವಾಗಿ ಖಿಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ನಮಗೆಲ್ಲ ಭೋದಿಸುವುದು, ಸಾಫಿತ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಜನಾಂಗ, ದೇಶ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರಗಳಂತಹ ಮಾನವ ಕಲ್ಪಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಏರಿ ಇರುವ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಆನಂದವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಕೆಲೆಯನ್ನು. ಅವರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಡಿ-ಮೃಲಿಗೆ, ಪಾಪ-ಮೂಳೆ, ಮೇಲು-ಕೇಳು ಎನ್ನುವ ಡಾಂಬಿಕತೆಗಳಿಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಖಿಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ, ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಲಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನಾಗಲಿ ಸಾಫಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ಇಲ್ಲವೆ ಮತ್ತಿಯ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿರುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು

ದೂರಮಾಡಿ, ಸಮಾಜದ ಅಂಕಷೊಂಡುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಜನರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಮಾತು ಅವರ ಸ್ವಯಂ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಂದವುಗಳೇ ಏನಿಸಿ; ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು, ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವದನ್ನು ಅನುಕರಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಂದಾಚಾರಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ನೀಡಿದೆ ಸರಳವಾದ ಜೀವನ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಸತ್ಯಾಗಳನ್ನು ಏರ್ವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಇವರ ಬಾಹ್ಯ ಆಚಾರವಂದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೋಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಷ್ಟೆ ವೇಮನರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :

“ವೇಮನ” ಎನ್ನಪ್ರದು ಅಪರಾಪದ ಶಬ್ದ. ವೇಮ+ಅನ್ನ ಸೇರಿ ವೇಮನ್ ಆಗಿದೆ, ಅದೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ವೇಮನ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗಿ ವೇಮನ, ವೇಮನ ಯೋಗಿ ಎಂದಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಧರ್ಮ, ದೇಶ, ಭಾಷೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಮೂಲ ಮರುಷನಿರುತ್ತಾನೆ. ಆತನ ಇರುವಿಕೆ ಸದಾ ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೇಮನ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಅವ್ಯಕ್ತವಾದ ದೈವ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹವಿದೆ. ಮಹಾನ್ ಖಣಿಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಈ ಹೆಸರಿನ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಖಿ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮೆದಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಜ್ಯೇತನ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕರೆಯೇ ಇದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯೋಗಿಗಳು, ಖಣಿಗಳು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಜನವಸತಿಗಳ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಯ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ವೇಮನ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಹಾನ್ ಯೋಗಿ ಕೊಂಡೆವೀಕು ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆತ ಜನರಿಗೆ ಕಾಣುವುದು ಗವಿಯ ಮಂದಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಬೇವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ, ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಯೋಗಿಯನ್ನು “ವೆಂಪೆಚಿಟ್ಟು ಅನ್ನ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಅರ್ಥ “ಬೇವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತಿರುವವ”. ನಂತರ ಇದು ವೆಂಪೆಚಿಟ್ಟು ಅನ್ನನಿಂದ -> ವೆಂಪನ್ -> ವೇಮನ -> ವೇಮನಾ

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವೇಮನ ಎಂದಾಯಿತು. ಇದೇ ಹೆಸರಿನ ಪರಂಪರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ವರುಪಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆದು ನಮ್ಮ ಮಹಿಳೆಗಳ ನಾಯಕನ ಯೋಗಿಸಿದ್ದಿಯಿಂದ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಎಂದು ಪರಿಚಿತವಾಗಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ದಿನ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರೈತನೊಬ್ಬ ಇವರಿಗೆ ಉಂಟವನ್ನು ಇವರು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಗವಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ, ಯೋಗಿಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತಿ ಘಲವನ್ನೂ ಬಿಯಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಡೆಯಿತು. ಅಂದೊಂದು ದಿನ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಮುಂಜಾವು ಯೋಗಿಗಳು ಬೇವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು ಪರಮಾನಂದದ ಅನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಆ ಪ್ರಸನ್ನವಾದ, ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗಲೇ ದಿನ ನಿತ್ಯದಂತೆ ಆ ರೈತ ಉಂಟವನ್ನು ಇಡಲು ಹೋದ. ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದೂರದಿಂದಲೇ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ. ಆಶೀರ್ವಾದ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಕೈ ಎತ್ತಿದ ಯೋಗಿ; ಯಾಕಪ್ಪ ನನಗಾಗಿ ಇಟ್ಟ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಿ? ನಿನಗೆ ಏನಾದರು ಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದರು.

ಇಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ತಮ್ಮಂತವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತು, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಆಳು, ಕಾಳು, ಎಲ್ಲವೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿದ ತಮ್ಮಂತವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದೇ ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದ ಆ ರೈತ. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಂತುಪ್ತರಾದ ಆ ಯೋಗಿ; ಈ ಭಾವ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಲಿ, ನಿನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀನು ನೆಚ್ಚಿರುವ ಭೂತಾಯಿ ನಿನ್ನನ್ನೆಂದೂ ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕೆಯನ್ನು ಸದಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಪಿಸು; ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಳೆ, ಹಣ್ಣ ಹಂಪಲಗಳನ್ನು ಹೊಡುವ ಆ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಸಂಪತ್ತು ದೊರೆಯುವುದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸಾಕ್ಷಿಕ ಭಾವದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸು. ಅಸಹಾಯಕರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ದಾನ ಮಾಡು ನಿನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಣಿ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಸಂಪತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎಂದೂ ದುರಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಳಸಬೇಕೆ. ನಿನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕರುಣೆಸುವನೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಆ ರೈತ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ, “ರಡ್ಡಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪಕ ಮೌಲಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿಯ ತಂದೆ ಅಲ್ಲಾಡ ರಡ್ಡಿ ಯೋಗಿಗಳಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿತನಾದ ಅಲ್ಲಾಡ ರಡ್ಡಿ ಯೋಗಿಯ ಸ್ವರಕ್ಷಣಾಗಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲ ಹೆಸರಿನೊಂದಿಗೆ ‘ವೇಮನ’ ಎನ್ನುಪುಡನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ.”

ಯೋಗಿಯ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಭಾರಿ ಸಂಪತ್ತು ದೊರೆತನಂತರ ಅಲ್ಲಾಡರಡ್ಡಿ ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ. ತನಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ದಾನ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬಡವರಿಗೆ ಮನೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಉಚಿತವಾಗಿ ರಾಟ ದೊರೆಯವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಹೊಲಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ. ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡವೀಡುವಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿನ ಗ್ರಾಮಸ್ವರ್ಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾಡರಡ್ಡಿ ದೇವರಾಗಿ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಆದರೂ ಆತ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದಿನಿತ್ತೂ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇದೇ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ರಡ್ಡಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ

ಅಲ್ಲಾಡ ರಡ್ಡಿಯ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಆಧ್ಯಂಕಿ, ಅಮರಾವತಿ, ಕೊಂಡವೀಡು, ಕಂದಕೂರುಗಳ ನಾಯಕರಾಗಿ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಳುವ ಅರಸರಿಗೂ ಇವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅಪಾರ ತ್ವೀಕಿ; ಕಾರಣ ಇರುವ ಅರಸರಿಗೆ ಮೇಸ ಮಾಡಿ ಅಫ್ವಾ ಯುಧ್ಯಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾದ ತ್ವೀಕಿ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಕತೀಯ ಅರಸರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಇವರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಬಹುಭಾಗ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯ ಅಲ್ಲಾಡ ರಡ್ಡಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತು. 1309ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಮಹಮ್ಮದಿಯರ ದಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಕತೀಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯನ್ನನುಭವಿಸಿತು. ನಂತರ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ತುಪ್ಲಕ್ಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಭಾರಿ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಕತೀಯ ಅರಸು

ವಾರಂಗಲ್ಲದ ಪ್ರತಾಪರುದ್ದು ಸೋತು ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕ. ಸೆರೆಯಾಳಾಗಿ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಸುವಿಗಿದ.

ಕಾಕತೀಯ ಅರಸು ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕ ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಧೂತರ ಮೂಲಕ ಮೌಲಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿ ರಾಜನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸು ಎಂದಿದ್ದ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಂಟಾದ ಅರಾಜಕತೆಯನ್ನು ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಹೋರಾಡಿ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತಂದ ಮೌಲಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿ ಆಧಂಕಿಯನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 1324ರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಡ್ಡಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಫಿಸಿದ.

ಮೌಲಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿಯ ತಮ್ಮಂದಿರೂ ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ಥಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಮರಾವತಿ, ಕೊಂಡವೀಡು, ಮತ್ತು ಕಂದಕೂರುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. 1324 ರಿಂದ 1424ರ ವರೆಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದ ರಡ್ಡಿ ರಾಜರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ದಾಯಾದಿ ಕಲಹ, ತೀವ್ರವಾದ ಬರಗಾಲದಿಂದಾಗಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾವಾರ್ಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಡ್ಡಿ ರಾಜ್ಯ ವಿಲೀನವಾಯಿತು.

ರಡ್ಡಿ ರಾಜರುಗಳ ಆಳ್ವಿಕೆ

1. ಮೌಲಯ ವೇಮಾರಡಿ	-	1324–1339
2. ಅನುಮೋತ ವೇಮಾರಡ್ಡಿ	-	1339–1350
3. ದೇಸಟಿ ವೇಮಾರಡ್ಡಿ	-	1350–1365
4. ಅನುವೇಮಾರಡ್ಡಿ	-	1365–1380
5. ಕುಮಾರ ಗಿರಿರಡ್ಡಿ	-	1380–1400
6. ಪೆದ್ದು ಕೋಮಟಿ ವೇಮ ಭೂಪಾಲ	-	1400–1420
7. ರಾಜವೇಮಾರಡ್ಡಿ	-	1420–1424

ರಡ್ಡಿ ಎಂದರೆ ಯಾರಿವರು?

ರಡ್ಡಿ–ರೆಡ್ಡಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತದ “ರಾಟ”, ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ರಡ್ಡಿ ಎಂದರೆ ರಾಜ, ರೈತ, ನಾಯಕ, ಉರಗೊಡ, ರಾಷ್ಟ್ರಕಟ್ಟಪುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಸೇನಾಧಿಪತಿ, ಪಾಲಕ ಎಂಬ ವಿಭಿನ್ನ ಅಧಕಗಳಿವೆ.

ಇವರ ಮೂಲ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದೆಂದೂ, ಇವರು ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಷ್ಟೆ ಮುರಿದು ದುಡಿಯುವವರೆಲ್ಲರೂ ರಡ್ಡಿ ಜನರು ಎನ್ನುವುದು ಜನಜನಿತ. ಆಂಥ್ರಾದಲ್ಲಿ ಕಾಪು ಎಂದು ಕರೆಯುವವರೂ ರಡ್ಡಿಗಳೇ. ಹರಿಯಾಣ, ಪಂಚಾಬ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸಾಹಿನ, ಗುಜರಾತಗಳಲ್ಲಿರುವ “ಜಾಟರು” ಸಹ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು “ಶಾಕ್ಷು” ರೆಂದು ಕರೆಯತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಜನನ

ವೇಮನರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರು ನಂದನ ನಾಮ ಸಂಪತ್ತರದ ಕಾರ್ತಿಕೇಕ ಶುದ್ಧ ಮೂರ್ಖೀಮೆಯೆಂದು, ಕೊಂಡವೀಡು ಪಟ್ಟಣದ ಮೂಗಚಿಂತಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರು 68 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿ ಶಾವರಿ ಶುಲ್ಕ ಪಕ್ಷ ನವಮಿಯಂದು ಕಟಾರಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದರು. ಆ ದಿನ ಶ್ರೀ ರಾಮ ಮಹಾನಿವಾಣಿದ ದಿನ.

ಚಾಲ್ಕಸ್ ಪಿಲಿಫ್ ಬ್ರೌನ್ ಎಂಬ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 1816ರಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಜನರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಘಡುಕಲು ಒಂದು ಅಭಿಯಾನವನ್ನೇ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ 2100 ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿದರು. ನಂತರದ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20,000 ಪದ್ಯಗಳಿವೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ 6000 ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಸ್ಥಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ತೆಲಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4000 ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತರ್జುಮೆ ಸೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಸ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಆರಂಭಿಸಿದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಸಿ. ಪಿ. ಬ್ರೌನ್‌ರವರು 25 ವರ್ಷಗಳ ತಮ್ಮ ರಾಯಲ್ ಸೀಮಾ ವಲಯದಲ್ಲಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವೇಮನರನ್ನು, ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಮೂರ್ಖವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶುದ್ಧ ತೆಲಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ವೇಮನರ ಬಗೆಗೆ ಆಳವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರ ಜನನ ಕ್ರಿ.ಶ. 1412ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರು. ಆಂಥ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹಲವಾರು ಜನಾಂಗದ ಜನರು ಸಂಕ್ರಮಣವಾದ ಐದನೆಯ

ದಿನ ವೇಮನರ ಮಣಿ ಸ್ಕರಣೆಯ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಜಯಂತ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹಲವಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಜನೇವರಿ 19 ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿ ಕನಾರಟಕ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒಷ್ಟಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಜನೇವರಿ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ವೇಮನ ಜಯಂತ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಅಂದರೆ ವೇಮನರ ಜೀವಿತ ಕಾಲ ಜನೇವರಿ 19, 1412 ರಿಂದ 1480 ರಾಮನವಮಿಯವರೆಗೆ.

ವೇಮನರ ಶಿಕ್ಷಣ

ರಡ್ಡಿ ಅರಸು ಮನೆತನದ ಐದನೆಯ ಅರಸನಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದ (1380–1400) ಕುಮಾರಗಿರಿರಡ್ಡಿ (ಕೋಮರು ಗಿರಿರಡ್ಡಿ) ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಮೃತ್ಯು ಎಂಬ ದ್ಯೇವ ಭಕ್ತರ ಎರಡನೆಯ ಮಗನಾಗಿ ವೇಮನ ಜನಿಸಿದ. ವೇಮನ ಎರಡು ವರುಷದ ಹಸುಳೆಯಿರುವಾಗಲೇ ರಡ್ಡಿ ಅರಸರುಗಳ ದಾಯಾದಿ ಕಲಹ ತೀವ್ರವಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದ ಮಲ್ಲಮೃತ್ಯೇಲ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತಶಾಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ದೇವಾಲಯದ ಜೀಜೋದ್ದಾರ, ಮಹಾದ್ವಾರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರಸ್ಥಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇಕ್ಕಳಾದಳು. ವೇಮನ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಗೂ ಸೋದರತೆಯ ಮಗಳಾದ ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮೃತ್ಯು ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಅಶೀಗೆ ವೇಮನನನ್ನು ತನ್ನ ಮಗನಂತೆ ಶ್ರೀತಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ವೇಮನ ಸ್ವಷ್ಟಿಂದವಾಗಿ ಸುಂದರ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ವೇಮನ ಮುದ್ದಾದ ಬಾಲಕ. ರಾಜಪರಿವಾರದ ಪರಿಪಾಟದಂತೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಶಿಕ್ಷಣ ನಡೆಯಿತು. ಕೊಂಡವೀಡುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಗಿಸಿದ ವೇಮನ, ನಂತರ ‘ಇಷ್ಟಪೂರಿ ಸೋಮಶೇವರೆ’ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ. ಶ್ಯಾತ ಕವಿ ಬೊಮ್ಮರ ಮೋತೆನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಗುರುಪೀಠದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರು.

ವೇಮನ ಶಾಲೆಯ ಓದನಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಸವಿಯತ್ತೆ ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳಗಳ ಹರಿತ, ಪಶ್ಚಿಮಾಗಳ ಓಡಾಟ-ಹಾರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಗ್ನಾಗಿಸಿದ್ದ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದ. ವೇಮನ ಗುರುಕುಲದ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬುದು ನಿರಘರ್ಷಕವೆಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಕ್ಷರಭ್ರಾಸವಾದ ನಂತರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಏನಿದ್ದರೂ ನಿಸಗ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಆಗುಹೋಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿದರೂ, ತನಗೆ ಸ್ವ-ಅನುಭವವಾಗುವವರೆಗೆ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಶಿಂಢ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಮೇಲಾಗಿ ಅರಸರ ಮಗ. ಹೀಗಾಗಿ ಗುರುಗಳು ಆತನು ತನಗಿಷ್ಟದಂತೆ ಇರಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಗುರುಗಳು ವೇಮನನಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಗುರುಸಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಆತ ಮಹಾಯೋಗಿಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸತ್ಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂತಕವಿಯಾಗುವನೆಂದು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದರು.

ವೇಮನ ಗುರುಕುಲವಾಸದಿಂದ ಲೋಕಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಪಾರಮಾಧಿಕ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ರಾಜನಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಾಪಕಲನಾದ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಕಂದಾಚಾರ, ಅನಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರೋಸಿಹೋಗಿ ಇವುಗಳಿಗಲ್ಲ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಗುರಿಯೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಂತರಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ದೇವರಿದ್ವಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಆನಂದವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ವೇಮನ ಗುರುಕುಲವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಮತ, ಧರ್ಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಜವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಶಾಕ್, ಗಾಣಪತ್ಯ, ಕುಮಾರ, ಸೌರ ಮುಂತಾದ ವೇದ ಸಮೃತ ಮತಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೋಧ, ಜ್ಯೇಂದ್ರ ಮತಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ. ವೇಮನರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೆರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಮೊದಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರಿದ್ದ ಇಸ್ಲಾಂ ಮತದ ಬಗೆಗೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ.

ವೇಮನರ ಭೋಗ ಜೀವನ

ವೇಮನರು ಗುರುಕುಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿ ಮನಗೆ ಮರಳುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರೆಡ್ಡಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ದಾಯಾದಿ ಕಲಹ ನಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲೀಯೇ ಹಲವಾರು ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಪಾರವಾದ ಹಾನಿಯನ್ನನುಭವಿಸಿದ್ದರು. ಕೋಮಣಿ ವೇವಾರೆಡ್ಡಿ ಅರಸನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಂತಾಗಿದ್ದ ವೇಮನರ ತಂದೆ ಕೋಮರಗಿರಿರಡ್ಡಿ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಲೋಲನಾಗಿ ಕಾಲಕಳಿಯತ್ತಿದ್ದ. ಈ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ದೇವದಾಸಿ ಮಹಿಳೆ 'ಲಕುಮಾದೇವಿ'ಯ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ಆಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಈಕೆಯು ಮೋಹಪಾಶದಿಂದ ತಂದೆಯನ್ನು ಹೊರ ತರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವೇಮನನ ಹಗಲಿಗೇರಿತು. ತಂದೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಷೋವಕವಾಗಿಯಂತೂ ಕರೆತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯ ಮಾಡಲು ಲಕುಮಾದೇವಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಮೂಲವನ್ನೇಲ್ಲ ತಿಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಕೆಯ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೋಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಅರಮನೆಯಂತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದ ಜೀಷಧಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ವೇಮನ ಲಕುಮಾದೇವಿಯ ಮಗಳು 'ವಿಶ್ವದಾ' ಭರತನಾಟ್ಯ ಕಲೆಯುವ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವರು ಮತ್ತು ವಾದ್ಯ ನುಡಿಸುವವರು ಹಲವಾರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೇಸಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ವೇಮನ ಹಾಡುವ ಹಾಡೂ ತಪ್ಪು, ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಸ್ವರವೂ ತಪ್ಪು, ವಾದ್ಯಗಳ ನುಡಿಯೂ ತಪ್ಪು. ಇದೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿರುವಾಗ ಆಕೆಯ ನೃತ್ಯವೆಂತು ಸರಿಯಾದಿತು ಎಂದು ವ್ಯಂಗದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದರ ಯೌವ್ವನದ ಸದ್ಯಧ ಶರೀರ, ಸುಂದರವಾದ ಕೋಲು ಮುಖ, ನೇರವಾದ ಮೂಸು, ಜಾಳನದಿಂದ ತೇಂಜೋಮಯವಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣಗಳು, ಕೊಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಜಾಣ್ಣ, ನಿಭಿಡೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ವಿಶ್ವದಾ, ಅದೇ ವ್ಯಂಗದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಬಲ್ಲಿರಾ? ಎಂದಳು. ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ವವನ್ನೂ ಕಲಿತ ವೇಮನರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಜಾಳನವಿತ್ತು ಮಧುರ ಕಂತದಿಂದ ಹಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಅಧ್ಯತ್ವವಾಗಿ ಭರತನಾಟ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತವೆಂಬಂತೆ ನೋಡಿದ ವಿಶ್ವದಾ, ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು? ಎಂದಳು. ಯಾರು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಕಲೆಯನ್ನು ದೇವರ ಸೇವೆ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಕಲೆಯನ್ನೂ-ದೇಹವನ್ನೂ ಮಾರಿ ಹಣಗಳಿಸುವವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂದು ನಿಪ್ಪುರವಾಗಿ ನುಡಿದ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ವಿಶ್ವದಾ ದುಃಖಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದಳು.

ಆಕೆ ಹೇಶ್ಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಮಾಡೇವಿಯ ಮಗಳಾಗಿಯೇನೋ ಜನಿಸಿದ್ದಳು. ತಾಯಿ ನೃತ್ಯ - ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವದಾಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿದ್ದಳು. ನಂತರ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ 'ದೇವದಾಸಿ' ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಕಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ರಾಜವುಹಾರಾಜರುಗಳ ಒತ್ತಾಯಕೊಳ್ಳಬಾಗಿ ತನಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಹೇಶ್ಯೆಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಮಗಳಿಗೂ ಬರಬಾರದೆಂದು ವಿಶೇಷ ಮುಖವರ್ಚ ವಹಿಸಿ ಆಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಮುಕ ಮರುಷರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದರೆ ಕಾಪಾಡಿದ್ದಳು. ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಿ ಆಕೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ನೃತ್ಯ ಗುರುವನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲಿಸಿದ್ದಳು. ತಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು, ಜನರು ಆಕೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆಯನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ಎಂದೂ ಹಾದಿ ತಪ್ಪದಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರುಗಳ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೊರೆತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾಗಾಗಿ ವಿಶ್ವದಾಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೇಮನರ ಮಾತು ಆಕೆಗೆ ಅಪಾರವಾದ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತ್ತು.

ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮಂತವರು ಎಂದೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಭಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇನು? ಎಂದಳು ವಿಶ್ವದಾ. ಖಿಂಡಿತ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು ಎಂದನು ವೇಮನ. ತಕ್ಷಣ ವೇಮನನ ಕಾಲಿಗರಿದ ವಿಶ್ವದಾ ನೀವೇ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಜೀವನದಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗಿಸಿ ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು. ಸ್ತುತಿ: ಜ್ಯಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ವೇಮನರು ಆಕೆಯ ಅಂತರಾತ್ಮದಲ್ಲಿಯ ತುಡಿತವನ್ನು ಅಧ್ಯೋಗಿಸಿದರು. ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಈಕೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ವೇಲಿಂದ ವೇಲೆ ವಿಶ್ವದಾಳ ನೃತ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೇಮನರ ಸೌಂದರ್ಯ, ಜ್ಯಾನ, ಆತನ ಕವಿತೆ, ಮಧುರ ಮಾತುಗಳು, ಸರ್ವರ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಿದ್ದಿ ಹೇಳುವ ಜಾಣ್ಣೆ, ಮುಗ್ಧ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಶ್ವದಾಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೇ ವೇಮನನಿಗೆ ಶರಣಾಗಿದ್ದಳು.

ವೇಮನರೂ ಸಹ ವಿಶ್ವದಾಳ ಬಿಸಿಯಪ್ಪಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಮರೆತರು. ತಾನು ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೇಲ್ಲ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವದಾ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ವೇಮನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಿಡಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆಕೆಯ ತಾಯಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಮಗಳು ಮೋಹ ಪಾಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದು ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ನಿಜವಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆತನದೇನಿದ್ದರೂ ತೋರಿಕೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಆಕೆಯ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ವೇಮನ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ವದಾಳ ತಾಯಿಯ ಇಷ್ಟೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು. ಇದರಿಂದ ವೇಮನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದಾಳ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಗಾಢವಾಯಿತು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ವೇಮನನಿಂದ ವಿಶ್ವದಾಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ತಾಯಿ ಒಂದು ಹಂಚಿಕೆ ಹೂಡಿದರು.

ವೇಮನ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುವವನಾಗಿದ್ದರೆ, ಆತನ ಅತ್ಯಿಗೆ ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮೃತ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲು ಹೇಳು ಎಂದಳು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ವೇಮನರಿಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಆಫಾತವಾಯಿತು. ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸಿ, ಸಾಕಿ, ಸಲುಹಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ ತನ್ನ ಪಾಲಿನ ದೇವರೇ ಎಂದು ನಂಬಿರುವ ಆತ್ಮಿಗೆಯ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು; ಆಕೆಯನ್ನು ರಾಜಮಾತಾ ಎನ್ನುವ ಗೌರವದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಂಗಾಲಾದ.

ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮೃತ: ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಅಣ್ಣಿ ಭರಮರಡ್ಡಿಯ ಹೆಂಡತಿ, ಮಹಾಸಾಧ್ಯಿ, ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮೃತ ಪೂರ್ವಜರೂ ಸಹ ರಡ್ಡಿ ರಾಜವರ್ಶಸ್ಥರೇ. ರಡ್ಡಿ ಸಾಮೂಜ್ಯದ ಸಾಫರ್ ಪ್ರೋಲಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿಯ ಮಗಳ ಮಗ ಕಾಟಯ ವೇಮಾರಡ್ಡಿ, ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮೃತ ತಂದೆ. ತಾಯಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ತಂದೆ ಕುಮಾರಗಿರಿರಡ್ಡಿಯ ಸಹೋದರಿ ನರಸಾಂಬಯ ಮಗಳು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

11

ವೇಮನ ಬಹಳ ದುಃಖಿತನಾಗಿದ್ದು, ತನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ತನಗೆ ಹೇಸಿಗೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇಂತಹ ಕೇಳು ಮನಸ್ಸಿನವರ ಜೊತೆ ಇನ್ನೇನು ಕೆಲಸವೆಂದು ಮರು ಮಾತನಾಡದೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಇಪ್ಪು ಬೇಗ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ವೇಮನನನ್ನು ನೋಡಿದ ಅಶ್ಚಿಗೆ, ಯಾಕೋ ವೇಮನ ಇಪ್ಪು ಬೇಗ ಬಂದೆ ಎಂದಷ್ಟು? ವೇಮನನಿಗೆ ದುಃಖ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಾಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು, ದುಃಖಿಸುತ್ತ ಅಶ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಹಾಸಾಧ್ಯಿಯಾದ ಹೇಮರಡ್ಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮೆ ವೇಮನನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದಳು. ಆತನನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಇದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಯ ಎಂದರಿತು. ತನ್ನ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಬಿಂಜಿ ವೇಮನನ ಕೈಗಿತ್ತ ಅಶ್ಚಿಗೆ; ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನಾಚರಗಳಿಗೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವ ನೀನು; ಅಶಾಶ್ವತ ಶರೀರದ ಮೇಲಿನ ಮೋಹಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲವೇ ಇಪ್ಪೆಲ್ಲ ದುಃಖಿತನಾಗಿರುವುದು. ಈ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕೊಡುವ ಮೊದಲು ನನ್ನದೇಂದು ಕರಾರು; ಆಕೆ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ ನತಿಕಸುವಂತೆ ಹೇಳು, ನಂತರ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿಡು ಆ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ತನ್ನ ತುಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳು, ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಿ ಆ ಬಾಗಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಕೆಯ ಅಂಗಾಗಳಲ್ಲವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ವೇಮನ ವಿಶ್ವಾಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವದಾಸಿಯಾದ ಆಕೆ ವೇಮನ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧಭಾದಳು.

ಯೋಗಿಯಾದ ವೇಮನ

ದೇವದಾಸಿ ಬಟ್ಟೆ ಕಳಬಿದಳು, ನಗ್ನವಾಗಿಯೇ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದಳು, ಮುಂದೆ ಬಾಗಿ ತನ್ನ ತುಟಿಯಿಂದ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದೇಹದ ಉಬ್ಬ ತಗ್ಗಿಗಳ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು. ಮೊದಲು ಅರೆಬರೆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಕಾಮದ ಪರವಶತೆಯಲ್ಲಿ ವೋಹಗೋಳಿಸುವ ಅಂಗಾಂಗಳೇ ವೇವನನನ ವುನ್ನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಯಭಾವನೆಯನ್ನಂಬು ಮಾಡಿದವು. ಯಾವ ದೇಹ ರಚನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ, ದಷ್ಟ-ಮಷ್ಟತೆ, ವಾಟಿ-ಮೋಡಿಗಳಿಗೆ ವೊದಲು ಮರುಭಾಗಿದ್ದನೋ, ಅದೇ ದೇಹದ ನಗ್ನ ರೂಪ ನೋಡಿ ಹೇಸಿಗೊಂಡನು.

ಅದಾಗಲೇ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವ ದೇವದಾಸಿ ಮೂಗುತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವ ಪರಿವೆಯನ್ನೇ ಮರೆತು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮುಖ

ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೃವಿ ಸ್ವರೂಪದ ಅಶ್ಚಿಗಂತು ಮೂಗಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮೂಗುತಿ ನೋಡಿ ವೇಮನನ ತಲೆಯೇ ಸೋಟವಾದಂತಾಯಿತು, ಹುಜ್ಜನಂತಾದ ವೇಮನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ ಬಂದ. ದೇಹ ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿವೆಯನ್ನು ಹರಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಏನು? ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲುಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕೆ ತಾವೇ ನಡೆದು ಉಂಟಾಗಿ ಕಾಡು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದವು.

ಉರು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಬಂದಿದ್ದು. ದೂರದ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ‘ಓ’ ಕಾರ ನಾದ ಕೇಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆ ನಾದ ತನಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ವೇಮನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಧ್ಯಾನಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ “ಲಂಬಿಕಾ ಯೋಗಿಗಳು” ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಣ್ಣ ತರೆದು, ವೇವನಾ ವೋಹದ ಪಾಶವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂದರು. ವೇಮನ ಗಾಬರಿಯಾದ....! ತಾವ್ಯಾದು? ನನ್ನದೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ಎಂದು. ನನಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತು ಬಾ ಮಗು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಎಂದರು ಗುರುಗಳು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾರಭ ಕರ್ಮದ ಭೋಗ. ಇದರಿಂದ ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನೀನು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಆಸಂದದ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ನೋಪು, ದುಃಖ, ಹತಾಶೆ, ಅವಮಾನಗಳ ಅನುಭವಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಬರೆಯವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಣಿವಾದ ಆಸಂದದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಗುರುಗಳು ಆತನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಷ್ಟವನ್ನಿಟ್ಟರು.

ಪ್ರಶ್ನಾಂದ ಯೋಗಸಾಧಕರು, ಸಿದ್ಧಿ, ಮರುಪರೂ ಆಗಿದ್ದ ಲಂಬಿಕಾ ಯೋಗಿಗಳು ಎಪ್ಪೋಣಿ ದಿನಗಳಿಂದ ವೇಮನನ ಬರುವಿಕೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ವೇಮನರಿಗೆ ಹಸ್ತ-ಮಹಿಂದ್ರ ಸಂಯೋಗದಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಕ್ಷಣಿ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವೇಮನರಿಗೆ ಪರಮಶಾಂತಿಯ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ವೇಮನರಿಗೆ ಜಾಣ್ಯೋದಯವಾಯಿತು. ವೇಮನಾ ಈ ಪರಮಾನಂದದ ಸುಖ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು, ಇದನ್ನು ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಂದಿಸು. ಲೋಕದ ಜನರಿಗೂ ಇದನ್ನು ತೆಳಿಸಿ ಅವರಿಗೂ ಪರಮಶಾಂತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಗುರುಗಳು ಮಾಯವಾದರು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಹಲವಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವೇಮನ ಅದೇ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾದ. ಕೆಣ್ಣ ತೆರೆದಾಗ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವೇ ಪರಮ ಶಾಂತಿಯ ತಾನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಪರಮಾನಂದದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ವೇಮನರು. ವಿಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯೇ ವೇಮನರ ದೇಹವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣದ ಕೆಲಸವನ್ನಾರಂಭಿಸಿತು. ದೇಹವೇ ಇಲ್ಲದ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತರಾದ ವೇಮನರು ಬಟ್ಟ ಧರಿಸುವುದನ್ನೇ ಮರೆತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದಿಗಂಬರರಾಗಿ ಕಂಡರೆ, ಸತ್ಯವನ್ನರಿತವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರಾಗಿ ಕಾಣಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಮನೆಯನ್ನು ತೋರೆದು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ದಂಡಕಾರಣ್ಯದ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದಿದ್ದರು. ಪ್ರಪಂಚದ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ದೇಹವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಯಸುವ ದ್ಯುವತ್ಕೆ ವೇಮನರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿತ್ತು. ಅವರ ದರ್ಶನದಿಂದ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳು ದೂರಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಂಡೋಪ ತಂಡವಾಗಿ ಜನ ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತೆ ಅತ್ಯಿಗೆ ವೇಮನರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ವೇಮನರ ಆತ್ಮಯ ಸ್ವೇಷಿತ, ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮನೆತನದ ಅಕ್ಷಸಾಲಿಗನಾದ ಅಭಿರಾಮನಂತರ ತನ್ನ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ತೋರೆದು ವೇಮನರನ್ನು ಮಹಡುಕುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತೋಡಿದ್ದು. ತಂಜಾವೂರಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ದಿಗಂಬರ ಯೋಗಿಗಳಾದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು ದೇವ ವಾಸಿಯಂತೆ, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ ವೇಮನ ಎಲ್ಲಿರುವವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದರು ಜನ.

ವೇಮನರು ತನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ, ಹಾನಿಗಳಿಗೆ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಪರಮಶಾಂತಿಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಬರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಧ್ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವು ಕಂಡುಂಡ ನೋವು, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮುದಿ, ಪರಮಾನಂದಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿತ್ಯ ಪರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಭಿರಾಮ ದಿಗಂಬರ ಯೋಗಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೇಮನರನ್ನು ಮಹಡಕಲು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ. ಅಭಿರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಬಾ ಅಭಿರಾಮಾ ಎಂದರು ಯೋಗಿಗಳು.

ದಿಗಂಬರರಾಗಿರುವ ವೇಮನನ್ನು ನೋಡಿದ ಅಭಿರಾಮ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟ. ಗಾಬರಿಯಾಕೋ ಅಭಿರಾಮ, ಇದು ನಾನು ನೀನು ಬಂದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೇ? ಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಬಂದದ್ದು ಹೀಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಡುವೆ ಇನ್ನೊಂದರ ಆಸರೆ ಏಕ? ಎಂದು ತನ್ನ ಬತ್ತಲೆ ದೇಹದ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರು ವೇಮನರು.

ನಂತರ ಅಭಿರಾಮ ಅತಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಸಮಾಜಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ವೇಮನರಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿದ ವೇಮನ; ಸತಂಗದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಲು ಹಾಡಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯರು ತಾಳಿಗರೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದರು; ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಭಿರಾಮನ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬೀಳ್ಳುಟ್ಟರು. ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅಭಿರಾಮ ವೇಮನನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅತ್ಯಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದ. ಅತ್ಯಿಗೆ ಅತೀ ದುಃಖಿತಾದಾಗಿ ಹಾಳಾದ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಮರುಳಿ ಕಟ್ಟುವನೆಂದು ಕನಸು ಕಂಡಿದ್ದೆ, ಈತ ಬೇರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿದನೆಂದಳು. ಅತ್ಯಿಗೆ, ವೇಮನರು ಕಟ್ಟಿರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ದುಃಖವಿಂದ ಅಭಿರಾಮ.

ಪವಾಡ ಮರುಪನಾಗಿ ವೇಮನ

ಮಗನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿದ ವೇಮನ ದಿಗಂಬರನಾಗಿ ಮಹಡನಂತೆ ತಿರುಗಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಹಾಸಾಧಿ ಹೇಮರದ್ದಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮೆ ಅತೀ ದುಃಖಿತಾದಳು. ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಮಗ ಮೊದಲಿನಂತಾಗುವನೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಲ್ಲಮ್ಮೆ ಅನಿವಾಯಿವಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಸಮೀತ ವೇಮನನಿರುವ ಗುಹೆಗೆ ಬಂದಳು. ಅತ್ಯಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಎಂದಿನಂತೆ ಮುಗುಳು ನಕ್ಕು ಅತ್ಯಿಗೆಯ ಕಾಲಿಗೆ ಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಲು ಹೋದ, ಅತ್ಯಿಗೆ ಹೌಹಾರಿ ದೂರ ಸರಿದು ನಿಂತಳು.

ಕ್ಷಮಿಸಮಾ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಬಂದೆ, ಎಂದರು ವೇಮನರು.

ಇರಲಪ್ಪ! ಈಗೆನಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮುಂದಿನ ವಾರ ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋರಟಿದ್ದೇವೆ, ನೀನೂ ನಮ್ಮೆ ಜೊತೆ ಬಂದು ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಲವಾದ ಆಸೆ, ಎಂದಳು ಮಲ್ಲಮ್ಮೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ವೇಮನರನ್ನು ಮರುಳಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಅತ್ಯಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

“ಅಲ್ಲೇನಿರುವುದಮ್ಮ ಇರುವುದಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯೇ” ಎಂದರು ವೇಮನರು.

ಇಲ್ಲ ಮಗು; ಅದು ಪೂಣಿಕ್ಕೇತ್ತೆ, ಮಾನವರನ್ನ ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯವ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳವದು ಎಂದಳು.

ಇರಲಿ; ಈ ಬಾರಿ ನೀನು ಹೋಗಿ ಬಾರಮ್ಮ ಈ ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡನ್ನಿನನ್ನ ಕೊರಳ ಸರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇದು ಎಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ್ವಾಗುವುದೋ ಅದೇ ಪೂಣಿಕ್ಕೇತ್ತೆ ಎಂದರು ವೇಮನರು. ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡನ್ನಿ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಲ್ಲಮ್ಮ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋದಳು

ಕಾಶಿ ಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದ ರಾಜ ಪರಿವಾರ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕೊಂಡವೀಡುವಿಗೆ ಮರುಳಿತು. ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅಲೆದಾಡಿ ವೇಮನರು ಕೊಂಡವೀಡುವಿನ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಗುಹಗೆ ಬಂದರು. ಮರುದಿನ ಬೇಳಿಗ್ಗೆ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಅತ್ಯಿಗೆಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅತ್ಯಿಗೆಗೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ರಾಜ ಪರಿವಾರದವರು, ಅರಮನೆಯನ್ನು ಶೃಂಗಾರಗೊಳಿಸಿದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಾಮವನ್ನೇ ತೆಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿದರು.

ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವೇಮನರು ಕೊಂಡವೀಡನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ವೇಮನರು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಸಾಗತಿಸಿದರು. ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಲ್ಲಮ್ಮ ವೇಮನರನ್ನು ಆರತಿ ಬೆಳಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಳು ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಯಿತಲ್ಲಮ್ಮ ಎಂದರು? ಆಚಯ್ಯಚಕಿತಳಾದ ಅತ್ಯಿಗೆ ಅದು ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಪ್ಪ ಎಂದಳು.

“.....” ಮುಗುಳು ನಕ್ಕರು ವೇಮನರು ಅಮ್ಮಾ ನಾನೋಂದು ತೂರಿನ ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದು ಬಂಗಾರವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದರು.

ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ವೇಮನ? ಎಂದಳು ಅತ್ಯಿಗೆ. ಎಲ್ಲಿದೆ ಆ ತೂರಿನ ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಪಡೆದರು ವೇಮನರು. ತಮ್ಮ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದರು ವೇಮನರು. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡ ಬಂಗಾರವಾಗಿ ಹೋಳಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಮರುಳಿ ಅತ್ಯಿಗೆಯ ಕ್ಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದೇನಪ್ಪ ಪವಾಡ ಎಂದು ಅಚ್ಚಿ

ಕೆಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದಳು ಅತ್ಯಿಗೆ. ಸುತ್ತೆ ಮುತ್ತ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲ ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತ ವೇಮನರ ಕಾಲಿಗರಿಗಿದರು.

ಆಗ ವೇಮನರು ಹೇಳಿದರು, ಅಮ್ಮಾ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿರಲ್ಲಿಲ್ಲವೇ? “ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಲ್ಲಿ ಆಗುವುದೋ ಅದೇ ಕಾಶಿ” ಎಂದು ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣವೆಂದರು ವೇಮನರು.

ಯೋಗಿಯಾದ ನಂತರ ವೇಮನರ ಜೀವನ

ಜ್ಞಾನೋದಯದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀಲಕಂಠ ಮತ್ತು ರಾಮರಂಡಿ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಸಂಸಾರವನ್ನು ತೋರೆದು ಸದಾ ವೇಮನರ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟರು.

ದೇಹದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲಗಳನ್ನೇ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತೀರಾ ಅವಶ್ಯವಿರುವಾಗ ನೀಲಕಂಠ ಮತ್ತು ರಾಮರಂಡಿ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಭಿಕ್ಕಿ ಬೇಡಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನೆಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಂತು ಭಿಕ್ಕೆ ಬೇಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಅಹಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವಾಗಿ ಪೈರಾಗ್ಯ ಉದಯವಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ವೇಮನರು.

ವೇಮನ ಯೋಗಿಗಳ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನ ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತಾದರೂ, ಸೈನಿಕ ಶೀಸ್ತಿನಂತಿರಲ್ಲಿ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸತ್ಯಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ, ಹಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಯಾರ ಜೊತೆಯೂ ಮಾತನಾಡಿದೇ ಗುಹಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ತರಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಧ್ಯಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ತಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ ಪರಮ ಶಾಂತಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀಲಕಂಠ ಮತ್ತು ರಾಮರಂಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಕ್ತರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತರರಿಗೂ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪದ್ಯದ ಅಂತಃಸ್ವರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಪರಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ದಿನ ಇದನ್ನು ಜಪಮಾಡುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ವೇಮನರು.

ವೇಮನರ ಪದ್ಯಗಳು ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಂದವುಗಳಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮಾದಿಂದ ಸ್ವರಣೆಯಾದವುಗಳು. ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿ ಹಾಸದ್ದು ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ತೀರಾ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು? ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಜೀಜ್ಞಾಸುಗಳು ಕೇಳಿದರೆ – “ರಾಜಯೋಗ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ವೇಮನರು.

ನಿಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ “ಯೋಗಿ” ಯಾರು? ಎಂದರೆ
ಆಸೆಗಳ ಕಡಿದು, ಕಲ್ಪನೆಗಳನು ದಾಟಿ,
ದ್ವೇಷವನು ತೊರೆದು, ಕಟ್ಟಿ ಬಿಗಿದ ಚಡ್ಡಿ,
ಕೋಪ ತಗ್ಗಿ, ಮೋಹ ತೊರೆದು ಇರುವ
ಅವನೇ ಯೋಗಿ ಎನಿಪ, ವಿಶ್ವದಾಖಿರಾಮ
ಕೇಳು ವೇಮು” ಎಂದು ಹಾಡಿದರು ವೇಮನರು.

ಅಪ್ಪಾ ತಾವು ದೇವರನ್ನು ಕಂಡಿರುವಿರಾ? ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಜೀಜ್ಞಾಸು ಕೇಳಿದ.

“ಕಾನುವುದು ದೇವರಲ್ಲಷ್ಟ, ಮನಸ್ಸಿನಾಚಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು” ಎಂದರು ವೇಮನರು.

ಹೀಗೆ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತೆಯ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ

ಮಹಾಯೋಗಿಯೊಬ್ಬ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಶರಿಸಿ, ಏಂದ್ದು ಪರವರ್ತದಿಂದ ದ್ವಿಷಣಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಜನ ಜೀವನವನ್ನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿದ ಮಹಾ ಕಾಯ್ದ ವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಶರಣರನ್ನು ಮರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡು; ಎಂಬಂತೆ, ಈ ಮಹಾಯೋಗಿಯ ಜೀವನದ ಮುಹಿಮೆಯನ್ನು ಅವರ ದೇಹಾವಸಾನದ ನಂತರ ಬಹು ಜನರು ಮನಗಂಡರು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸ್ವಷ್ಟ ನುಡಿ ಮೊನಚಾದ ಭಾಷೆ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ವಿಚಾರಗಳು ಜನಮನದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದವೆಂದರೆ, ಅವರ ನುಡಿಮುತ್ತಿಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನತ್ಯಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರ ವಿಚಾರಗಳ ಎಷ್ಟೊಂದು ಉದ್ದೋಧಕ ವಾಗಿದ್ದವೆಂದರೆ, ಸಾಧಕರಾಗಿರಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಾಗಿರಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಣ್ಣಾದಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಆದುಭಾವೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತತ್ತ್ವ ಚಿಂತನೆಯು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಅದುವರೆಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿರುಬಿ, ಜನವರ್ಗವನ್ನು, ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಎರಪು ಮಾಡಿದ, ಮರೋಹಿತ ವರ್ಗವು ತಳಮಳಗೊಂಡು ಅವರ ಪದ್ಯದ ಮೋಧಿಗಳನ್ನು, ಜನರಿಗೆ ಸಿಗದಂತೆ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮರೆಯಾಗಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಸಹಿತ ಸಾವಿರಾರು ಪದ್ಯಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದು ಇಂದು ನಮಗೆಲ್ಲಿರುಗಾ ಪರಮಶಾಂತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಅಂದು ಶಾರ್ವರಿ ನಾಮ ಸಂಪತ್ತರು, ಚೈತ್ರ ಮಾಸ, ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ನವಮಿ ತಿಥಿಯಲ್ಲಿ, ವೇಮನಯೋಗಿ ಮೂರ್ವ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದಂತೆ, ಆ ದಿನ ಅವರು ದೇಹ ತೊರೆಯುವ ದಿನ. ಅಱು ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಮರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಅವರೇ, ಆ ಮುನ್ನ, ಒಂದು ಬಾರಿ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ,

ಹನಿಯು ಬೀಳುವಂದ, ಹರಣ ತೊಲಗುವಂದ,
ತಿಳಿಯಲಾರ ಘನನೆ ಆದೊಡೇನು?
ತಿಳಿದೊಡಾಗ ಕಲಿಯುಗ ಉಳಿಯುವುದು ಎಂತು?
ವಿಶ್ವದಾಖಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮು- ಎಂದು ಹಾಡಿದರು.

ಯೋಗಿವರ್ಯರು ತಮ್ಮ ದೇಹತ್ಯಾಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ರಾಮರೆಡ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಅವನ ಮುಖಾಂತರ ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಮಾಧಿ ರಚನೆಯು ಆ ಮುನ್ನವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕಟ್ಟಾರ್ಲಪಲ್ಲೆಯ ಹೊರವಲಯದ ದಿನೆಯ ವೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು. ಯೋಗಿಯೋವರ ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆ ಭಾಗದ ಹಲವು ಜನರು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ಓದಿದ್ದರೇ ಹೊರತು, ಕಣಾಳರೆ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ವೇಮನಯೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ವಿಶೇಷ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯದಂತ ಧ್ಯಾನಾದಿ ಶ್ರಯಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿದರು. ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಂದು ಬಟ್ಟಿಲ್ಲು ಸಿಹಿ ಹಾಲು ಸೇವಿಸಿದರು. ಹಾಲು ನೀಡುವಾಗ, ಇದೇ ಹೊನೆಯ ಸೇವೆಯಿಂದು ನೆನಪಾಗಿ, ರಾಮರೆಡ್ಡಿಯ ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಾಣಿಸಿತು. ಹೊರಗೆ ಜನರ ಸದ್ಯ ಗದ್ದಲವಿತ್ತು, ವೇಮನ ಯೋಗಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ! ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ವೇಮನ ಚಿರಾಯುವಾಗಲಿ! ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು, ವೇಮನರು ಹೊರಬಂದರು. ತಮಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸಮಾಧಿ ಕಟ್ಟಡದತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಹತ್ತಿದರು. ನೆರೆದ ಜನ ಘಾವಾವೇಶಕ್ಕೊಳ್ಳಬಾರು.

“ತೋರೆಯದಿರು ತಂದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ತೋರೆಯದಿರು, ನಮ್ಮನ್ನು ಅನಾಧರನಾಗಿ ಮಾಡದಿರು” ಎಂದು ಬೋಬಿಟ್ಟರು. ಆಗ ವೇಮನರು,

“ಹುಟ್ಟುವವರು ಯಾರು? ಹುಟ್ಟುದವರು ಯಾರು?
ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಮರುಷರಾರು?
ಹುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿದಿಹುದ ಬೋಧಿಸಲು, ಕಾಣಿಬೋ!
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ.

ಬದುಕುವವರು ಯಾರು? ಬದುಕದವರು ಯಾರು?
ಬದುಕಿ ಬದುಕದಂಥ ಪ್ರಾಣಿ ಯಾರು?
ಬದುಕು ಇರದ ಬದುಕು ಭ್ರಮೆಯಳಿದು ಕಾಣಿರೋ?
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ.

ಕಟ್ಟುವವರು ಯಾರು? ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು?
ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಕರ್ಮಿ ಯಾರು?
ಗಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಲೇಸ, ಕಣ್ಣಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊ
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ.

ನೀಡುವವರು ಯಾರೋ? ನೀಡದವರು ಯಾರೋ?
ನೀಡಿ ನೀಡದಂಥ ನಿಷ್ಠರಾರೋ?
ಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಇದರ ಗುಟ್ಟಿ ಭಾವಿಸಿಕೊ!
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ

ಎಂದು ಹಾಡಿದರು ಯೋಗಿಗಳು.

ಯೋಗಿವರ್ಯರು ನೆರೆದ ಜನಸ್ಮೋಮದತ್ತ ಕೃಪಾ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿದರು. ವರದ ಹಸ್ತ ಎತ್ತಿ ಅಭಯ ಮುದ್ರೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಜನರ ಮಧ್ಯ ವಿದ್ಯಾತ್ಮಂಜಾರವಾದಂತಾಯಿತು. ಗಂಭೀರತೆ ಪಸರಿಸಿತು. ಯೋಗಿಗಳು ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ವೀರಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಜನತಾ ಜನಾರ್ಥನರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಕಣ್ಣಿ ಮುಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸೀದನು. ಜನತೆಯೆಲ್ಲ ಏಕ ಕಂತದಿಂದ,

ವೇದಾತೀತನು ವೇಮನ ಕಾಣಾ,
ವೇಮನ ಮಾತೇ ವೇದವು ಕಾಣಾ,
ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಾದವು ಕಾಣಾ,
ವಾದಿಪ ಬಾಯಿಗ ಬೂದಿಯು ಕಾಣಾ,
ಬೇಸರಿಯದೋದ ಬಲು ರುಚಿ ಕಾಣಾ,
ಕೇಳಿದವರು ಮತ್ತೆ ಹೇಳರು ಕಾಣಾ,
ಹೇಳುವರಾರೂ ಮಾಡರು ಕಾಣಾ,
ಸಾಧಿಸಿದವರು ಸಿದ್ಧರು ಕಾಣಾ,
ಜಾತರ ಜಾತರ ಜಾತರ ಕಾಣಾ,
ಜಾತರತೀತನು ವೇಮನ ಕಾಣಾ, ಎಂದು ಪರಿಸಿದರು.

ಹೊನೆಗೆ ರಾಮರೆಡ್ಡಿ, ಗದ್ದದಿತನಾಗಿ

ವೇಮನೆಂಬ ಯೋಗಿ ವಾಸಿಸಿದ ಲೋಕದಿ;
ಪೂಜಿ ಸಲಿಸಿರವಗೆ ಪುಣ್ಯ ಮರುಪರಿರಾ!
ಸಲಿಸಿದಪ್ಪು ಪೂಜಿ ಸುಖ ಶೈಯ ಲಭ್ಯ
ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ

ಒಂ ಶಾಂತಿಃ ಒಂ ಶಾಂತಿಃ ಒಂ ಶಾಂತಿಃ
ಎಂಬ ಫೋಷವು ಎಲ್ಲಿಡೆ ಮಾರ್ಡನಿಸಿತು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಮಾಧಿ

ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ “ಸಮಾಧಿ” ಎಂದರೆ “ಮಾನವನ ದೇಹ ಸತ್ತ ನಂತರದ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ಜೀವನಂತ ಇರುವಾಗಲೇ ಇರುವುದು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಮಾನವನ ಅಂತಿಮ ಸ್ಥಿತಿ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಅಂದರೆ ನಾನು, ನನ್ನದು, ನನ್ನಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರದ ಸಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ. ಇದು ಮೂಲ ಇರುವಿಕೆ. ಆದರೆ, ಅಜಾಣನದಿಂದಾಗಿ ದೇಹವೂತ್ತ ನಾನು ಎನ್ನುವ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ನಿರಂತರ ದೇಷ, ಅನೂಯೆಯಿಂದಾಗಿ ದುಃಖಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿತು ಆಚರಿಸಿ ಸದಾ ಆನಂದವಾಗಿರುವುದೇ ‘ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿ’. ಮಾನವ ದೇಹದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ನಿರಂತರ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಉಸಿರು (ಪೂರ್ಣಾಘಾತ್ಯ) ತನ್ನ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗ ಸತ್ಯನೆನ್ನುವರು. ಸುಂದರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನವ ದೇಹ ಉಸಿರು ನಿಂತ ಮರುಕೊಂಡೇ ಭಯ ಮುಟ್ಟಿಸುವ ಹೊವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಹೊವನ್ನು ಹುಗಿದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ‘ಸಮಾಧಿ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸಮ+ಆದ ಎಂಬ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿ ‘ಸಮಾಧಿ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತು ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು (ಆದಿಯಲ್ಲಿ) ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ‘ಸಮಾಧಿ’ ಎನ್ನುವರು. ಯಾರು ಸುಖಿ-ದುಃಖಿ, ಲಾಭ-ಹಾನಿ, ಪಾಪ-ಮಣಿವೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದೇ ಫಟನೆಗೂ ವಿಚಲಿತರಾಗದಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ನಿರಂತರ ಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತವರನ್ನು ‘ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿ’ಯಲ್ಲಿರುವವರು ಎನ್ನಬಹುದು.

‘ಸಮತ್ವಂ ಯೋಗ ಮುಚ್ಚತೇ’ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಯಾರ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಚಿತ್ತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಯೋಗವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭ ಕರ್ಮದಿಂದ ಬರುವ ದೇಹ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜ ಮೊದಲಾದವರುಗಳಿಂದಾಗುವ ಸುಖಿ-ದುಃಖ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ, ಅವು ನನಗಲ್ಲ ನನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತು, ತನ್ನ ದೇಹ ಸಹಿತ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಡುವ ಚಲನಚಿತ್ತವನ್ನು ನೋಡಿದಂತೆ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಅಂತರಾತ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಣವಾಗುವ ದೈವತಕ್ತಿಯನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಸಮಾಧಿ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ

ನಿರಂತರ ಉಳಿದವರು ಈ ಸಮಾಜದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸದೇ ಅದರ ಸೇವೆಗೋಸ್ತರ, ದೇಹ ಸಹಿತ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಿದ ಇರುವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು.

ಸತ್ತೆ ಮೇಲೆ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಹುಗಿದ ಭೌತಿಕ ದೇಹದ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು, ಮಣಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸುಂದರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ‘ಸಮಾಧಿ’ ಎನ್ನುವುದ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಶಬ್ದ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋದ ಬಹಳವು ಜನ ಮಹಾತ್ಮರ್ ‘ಸಮಾಧಿಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿವೆ. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಹಣಗಳಿಸುವ, ಕಂದಾಜಾರಗಳನ್ನು, ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಷಿಸುವ, ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಚೋರಿಸುವ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಣಿಸುವೆ. ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿಯಾದರು ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಳವೂ ಸಹಿತ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಮಾಧಿ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗಿರುವ ಮರಾತನ ಕಾಲದ ಒಂದು ಗರ್ಭಗುಡಿ ಕಟಾರಪಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6-3 ಅಡಿಯ ಸಮಾಧಿಯಂತಹ ಕಟ್ಟೆಯಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾನವನ ಮುಖಿದ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದು ತಲೆಯ ಭಾಗವೆಂದು ಮೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಳೆಯದಾದ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅವಕಾಶ ನೀಡದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಹಾಕಲು ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಪಿರಾಮಿಡ್ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವೆನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಬಹಳವು ಜನ ಪಾಶಾತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಶೋಧಕರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ. ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾನು ದಿನಾಂಕ 1.12.2010 ರಂದು ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

ಈ ಕಟಾರಪಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮವು ಅಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಂಡಾಲಪೆಂಟಾ ಎಂಬ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಕಡರಿ ನಗರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು. ಕಡರಿ ರಾಜೋಟಿ ಬಿಂಬಿನಲ್ಲಿ 10 ಕಿ.ಮೀ. ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಕಟಾರಪಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಕ್ಷಾಸಿಗೆ ಇಳಿದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ ನಡೆದು ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮೂಜಿಸುವವರು “ತುಂಗ ವಂಶಸ್ಥರಂತೆ”. ಅವರ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮೂಜಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆ ಸ್ಥಳದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಆಂಧ್ರ

ಪ್ರದೇಶ ಸರಕಾರ 1.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚು ಮಾಡಿ ಸುತ್ತಲಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೇಮನರ ಆಯ್ದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿ ಸುತ್ತಲೂ ಸುಂದರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವಸತಿಗ್ರಹ, ಉಪಹಾರಗ್ರಹ, ಹೊಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ವರ್ವಕಾಣದ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲು ಬಂಡಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಘಲವತ್ತಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕುರುಕೆಲ್ಲಿನ ಗಿಡಗಳಿರುವ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗುಹೆಗಳು, ವನಸ್ಪತಿ ಸಸ್ಯಗಳು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವಂದನಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಸ್ಥಳದಂತಿದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯ, ಕುರಿಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಘಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲುಸಾದ ಭತ್ತ, ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಶೇಂಗಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಪರಿಚಯ ಈ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗಿಧರರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನವು ಪುರಾತನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಂತಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಕಲ್ಲನ್ನಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಉರಿಸಿ “ಚಿಲೇ” ಎಂಬ ಅಕ್ಷಿ ದೊಸೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದೋಸೆಯ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆ ಜನರ ಜೀವನ ಮಂಟಪನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಬಹುದು.

ದೇವರು ತನ್ನೊಳಗೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಅಮೂರ್ತ. ಅವನು ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಭಾವಾತೀತ ಬಯಲು; ಮಂದಿರಗಳ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣತೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಲ್ಲ. ಅವನು ಬಬ್ಬನೇ, ರಾಮ, ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು ಎಭಿನ್ನ ಹೆಸರುಗಳಷ್ಟೇ ಎಂದು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಚೆಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಜಾಳನವನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಭೋತಿಕವಾಗಿ ಕಣ್ಣಾರೆಯಾಗಿಧರರೂ ಅವರ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸದಾ ಉಪಷತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶುಧ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಶೃಂಧಾ ಭಾವದಿಂದ, ಸೇವಾ ಪ್ರಪೂರ್ತಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ ವೇಮನರು ನಮ್ಮೊಳಗಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಾರೆ.

ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರು ಬುದ್ಧಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಧ್ಯಾನಿಸುವಾಗ, ಸಮಾಜದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವಾಗ ಅವರೊಳಗೊಂದು ಅಂತಹ ಸುರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಉದ್ಭೋಷ ಮಾಡಿದ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಲುಗಳೇ ವೇಮನರ ಪದ್ಯಗಳು. ಅವರ ಶಿಷ್ಯ ವರ್ಗದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪರಣ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಅವುಗಳು ಒಬ್ಬರ ಬಾಯಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿಯತ್ತ ಬಂದವು. ನಂತರ ಅವರು ನಡೆದಾಡಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳೆಯ ಗರಿಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು. ಶ್ರೀ.ಶ. 1824 ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಸಿ.ಪಿ.ಬ್ರೈನರವರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಿತು. ಶ್ರೀ.ಶ. 1920 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮರಾಜು ಎನ್ನುವವರು ಕೆಲವು ವೇಮನರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್జುಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದುಗ್ಗವತ್ತಿಯ ಕಾಯಕದ ಸಿದ್ಧವೀರಪಣವರು ಹಲವಾರು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿಯ ಮಹತ್ವದ 507 ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು “ವೇಮಣ್ಣ ಯೋಗಿಯ ವಚನಗಳು” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ದಿನಾಂಕ 29.6.1951 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ವೇಮನರ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್జುಮೆಯಾದದ್ದು 1960 ರಿಂದ 2000ದ ವರೆಗೆ ಈ ಶ್ರೀಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಮಲಕೋಟೆಯ ಮಾಜ್ಜ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರು

ನಾಡು ಮೆಚ್ಚಿದ ಜನನಾಯಕ, ಮಲಕೋಟೆಯ ಹುಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದ ಭೀಷ್ಣರೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ದಿ. ಕೆ.ಎಚ್.ಪಾಟೀಲರ ಸಹೋದರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರು. ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅಭಿಯಂತರರಾಗಿ ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿ, ಅಧೀಕ್ಷಕ ಅಭಿಯಂತರರಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದರು. ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಲೇಖಕರು, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಸಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡವರು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜಿಂತನೆಗಾಗಿ “ಪ್ರಜ್ಞಾನೋದಯ” ಅಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮಹಾನ ಸಾಧಕರು. ಅನೇಕ ಸಾಧು-ಸಂತರ, ಸಿದ್ಧಿ ಮರುಷರ ಒಡನಾಟದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್.ಪಾಟೀಲರು

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

ಇಂಥಿನಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನಂತೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು, ಹಲವಾರು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿ ಅವರಿಂದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೇಮನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಜಿಂತನ ಮಂಧನ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕ ತರ್ಚುಮೆ ಮಾಡಿದರು. ವೇಮನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದರು. ಅವರು ವೇಮನ ವಿಶ್ವಗೀತೆ, ವೇಮನ ಯೋಗ ಮೀಮಾಂಸೆ ಭಾಗ-1, ಮತ್ತು 2, ಅವರಿವರು ಕಂಡಂತೆ ವೇಮನ, ವೇಮನ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮನದ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ವೇಮನ ಮತ್ತಿನ ಹಾರ ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮಾನವ ಕಲ್ಯಾಂಕಕ್ಕೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂತವುಗಳು. ಅವುಗಳು ಸರ್ವ ಜನ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ತಲುಪುವಂತಾಗಲು ಕನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಶೀರ್ಷವನ್ನು ಸಾಫಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ತನು-ಮನ-ಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಕೆ.ಪಾಟೀಲರು 1983 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನ ಷಿರ್ವ ಹಲವಾರು ವಿದಾಯಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಮಹಾಯೋಗಿ ವೇಮನರನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ:

- * ಸ್ವಯಂನ್ನು ಅರಿತು ಸಾಕ್ಷಾತ ದೈವಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಬಾಳಿಹೋದ ವೇಮನರನ್ನು ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು.
- * ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೆ ವೇಮನರ ದರ್ಶನದ ಅನುಭವವಾಗುವುದು. ಆತನ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಂಕಬಹುದು. ಆತನ ಕೃಗಳ ಸರ್ವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಆತನ ಮೌನವನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತೇ ಆತನನ್ನು ನೆಮ್ಮೆ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದು ನಿಜವಾದ “ದರ್ಶನ”.
- * ಪ್ರಾರಂಭ ಕರ್ಮಕ್ಕನುಸಾರ ನಿರ್ಧರಿತವಾದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅರಿತು, ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಅನುಭವಿಸದ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಮುಕ್ತಿ ಸತ್ಯ ಮೇಲಲ್ಲ, ಈಗಲೇ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತಹುದು.

- * ಮಾನವನು ಇಂದ್ರಿಯ ಭೋಗಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರ ನಿರ್ರಖಕತೆ ಅವನಿಗೆ ಸಷ್ಟವಾಗುವವರೆಗೆ, ಆಗಲೇ ನಿಜವಾದ ‘ಯೋಗ’ ತನ ಹುಟ್ಟಬಲ್ಲದು. ಮುಕರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಕಾಮನೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅನುಭವವಿರಬೇಕು.
- * ನಿಜವಾದ ಮಾಲಿಕತ್ವ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಮಾಲಿಕನೋ ಆತನೆ ಜಗತ್ತಿನ ಕಣಿಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕ, ರಾಜನಿಗಿಂತ ಭಿಕ್ಷುಕ ಶೇಷ ಎನ್ನಪ್ಪದನ್ನು ಅರಿತವೇ ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಗೃಹಿಸಬಲ್ಲ.
- * ನಿಮ್ಮಾಳಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಮಾಜಿಕವಿದೆ. ನಿಮ್ಮಾಳಗಿಂದಲೇ ಸಮಗ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಉದಯವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀವೇ ಅದರ ಮಾಲಿಕರು. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಅದರ ಮಾಲಿಕತ್ವ ಸಾಧಿಸಬಹುದು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಜೆ.ಎ.ಗ್ರಿಬ್ಬಲ್ ರವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1875 ರಲ್ಲಿ “ಕಡ್ಡಪ್ಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೈಪಿಡಿ”ಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1816 ರಲ್ಲಿ ವೇಮನರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ರಾಂತಿಕರಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೀವನವು ಸುಂದರವೂ, ಆನಂದಮಯವೂ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ವೇಮನ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು, ಒಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಸಪ್ತ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ –

1. ದೇಹವೇ ‘ನಾ’ನಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅರಿ, ದೇವರಾಗು.
2. ಸರ್ವ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯಿಂದಿರು.
3. ಹಿಂಸೆ, ದ್ಯೇಷ, ಅಸೂಯೆಗಳನ್ನು ತೊರೆ, ಶಾಂತನಾಗಿರು.
4. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬೇಡ.
5. ನೀನು ಕಂಡ (ದರ್ಶಿಸಿದ) ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೆದರಬೇಡ.
6. ನಿರಂತರ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿರು.
7. ಜೀವನದ ಅಂತಿಮ ಉಸಿರಿಯವರೆಗೆ ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಕದಲ್ಲಿರು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ದೈವನಿಯಮಿತ.

ಈ ಮೇಲಿನ ಸಪ್ತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಆನಂದಮಯವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ವೇಮನರ ಆಯ್ದ ಪದ್ಯಗಳು

ವೇಮನರ ದೇಶ, ಕಾಲ

ನಂದನ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ,
ಹೊಂದುವ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ದಿನದೋಳಿ
ವಿಂಧ್ಯಾದಿ ಸೇತು ಬಂಧನ
ಸಂದಿಯನೋವ್ರ ವೀರನಾಳ್ಜಿ; ಸಾರೆಲೊ ವೇಮಾ

ಉರು ಕೊಂಡವೀಡು ವಾಸ ಪಶ್ಚಿಮ ಬೀದಿ,
ಮೂಗಚಿಂತಪಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮನೆಯು,
ಮಡ್ಡ ರೆಡ್ಡಿ ಕುಲವು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಲೇನು?

ವಿಶ್ವ

ಪಾಕನಾಟಿರೆಡ್ಡಿ ಮೊಳೆವ ಮೋಟಾರೆಡ್ಡಿ
ಶ್ಯಾತ ತೋಟ - ಹಿರಿಯ ಕೆಂಪು ರೆಡ್ಡಿ
ಮೂಢರೆಲ್ಲ ಜಗದಿ ಮಿನ್ನ ಜೀವಿಸಿಪ್ಪ
ಪ್ರತಿಭಗೇರಿದಂತೆ ಮೊಳೆಯೊ ವೇಮ

ಕಲಿಯುಗದೊಳು ಮಿನ್ನ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕುಲಕೆ,
ಘನತೆಗಾಗಿ ವೇಮನ ಕೀರ್ತಿಯಿತ್ತು
ಭುವಿಯ ಸಕಲ ಧರ್ಮವನೆ ಸಾರಿ ಹರಡಿದ

ವಿಶ್ವ

ಕದಿರಿ ಮಾರ್ವ ದಿಶೆಗೆ ಘನತೆಯಿಂ ಶೋಭಿಪ
ಬೆಳಗುತ್ತಿಹ ಕಟಾರುಪಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾತ;
ಅಕಲ ನಿಷ್ಪೇಗೂಡಿ ಅಂದದಿದ್ದ ರಯ್ಯ
ಬಾಲ ಚಕ್ರ ವೇಮ ಭವ್ಯ ನಾಮ

ಶ್ರೀಕರ ಶಿವತತ್ತ್ವ ಶೀಲನ್ಯೈ ವೇಮನನ
ಹದಿನ್ಯೈದು ಸಾಸಿರ ಪದ್ಯಗಳನು
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ ಪಾಕೃತರು ದಡ ಸೇರಲ್ಲೆ

ವಿಶ್ವ

ಸಾಸಿರ ಪದ್ಯಗಳ ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ,
ಪರನ ಗೆಯ್ಯಾವಂಥ ಭಕ್ತ ಜನಕೆ,
ತಪ್ಪದೇ ಮೋಕ್ಷ ಪದವಿ ಅಂಗ್ರೇಲಿಹುದು

ವಿಶ್ವ

* ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಗೆ ಇರುವ 'ವಿಶ್ವ' ಎಂಬುದನ್ನು : ವಿಶ್ವದಾಭಿರಾಮ ಕೇಳು ವೇಮ ಎಂದು ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ದೇವರು

ಧ್ವಜವನೆತ್ತಿ ಸಾರು ದೇವನೊಭ್ರಂಂದು
ನಿಜವಿದಿಹುದು ಒಳಗೆ ನಿಂತಿರುವನು
ಚೊಕ್ಕ ನೋಡಲವನ ಸಂತಸದಿ ಮುಖುಗುವೆ

ವಿಶ್ವ

ಕವಿಯ ಗೂಡು ಗೈದು, ಕೂಗಿದನು ವೇಮನ;
ಬಟ್ಟ ಬಯಲೊಳುಂಟು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು;
ಹೊಳೆಯೆ ಬುದ್ಧಿಗದನೆ, ಹೊಂದಿ ಸುಖಿಸಬಹುದು

ವಿಶ್ವ

ಪಕ ಬ್ರಹ್ಮವು ನಿತ್ಯವು;
ವೈಕಲ್ಪಿತವಾದಂಥಹ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಂ
ಪಕತ್ಸದೊಳಗೆ ಅರಿತೊಡೆ,
ಶೋಕವಿರದಂಥ ಮುಕ್ತಿಯು, ಸುಲಭವು, ವೇಮಾ

ದೇವನೆನಲು ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಹನೆ?
ದೇಹಿಯೊಡನೆ ಸತತ ದೇಹದಲ್ಲಿ
ಹತ್ತಿ ವಾಹನಗಳ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವ

ವಿಶ್ವ

ವಿಶ್ವ ನಡೆಸುವವನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರನಿರಲು,
ಪ್ರಭುವು ನಾನು ಎಂದು ಪೇಳಲೇಕೆ?
ವನದೊಳಗಿಹ ಕೋತಿ ವಸುಧೆ ನಡೆಸಬಹುದೆ?

ವಿಶ್ವ

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ದೇಹ, ಪ್ರಾಣವೆನಲು ಗಾಳಿ,
ಕಣ್ಣಗಳು ರವಿ ಚಂದ್ರ, ಗೌರವವಿದು
ಇದರಕಿಂತ ಬ್ರಹ್ಮ ಇರುವುದೇನು ಬೇರೆ?

ವಿಶ್ವ

ಭಗವಂತನಾದ ದೇವನು
ಜಗಗಳ ತನೋಳಗೆ ಬೆಳೆಸಿ, ಜಾಲವ ತೋಪ್ರಂ,
ಮಿಗೆ ಪರಿಯಲಿ ತಾನೆಲ್ಲಿಡೆ,
ಅಗಣಿತನಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿಹನನುವಿನಲಿ, ವೇಮಾ

ಮೂರ್ತಿ ಮೂಚೆ

ಶಿವನು ಇರುವನೆನುತ್ತೆ, ಶಿಲೆಗಳಿಗೆ ಮಣಿಯುವ,
ಮೂರ್ತಿ ಜೀವಿಗಳೇ ಮೋಹ ಬಿಡಿರಿ
ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತು, ಶಿಲೆಯೊಳೆನುಂಟು?

ವಿಶ್ವ

ಗಟ್ಟಿ ಕಲ್ಲು ತಂದು, ಕಾಲು ಬೆರಳಿನಿಂದ
ಒತ್ತಿ, ಉಳಿಯ ಬಳಸಿ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸಿ,
ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿಗೆರಗುತ್ಪನೆಂಥ ಮೂರ್ತಿ!

ವಿಶ್ವ

ಶಿಲೆಯ ನೋಡಿ ನರರು ಶಿವನೆಂದು ಭಾವಿಪರು
ಶಿಲೆಯು ಶಿಲೆಯೆ ಹೊರತು ಶಿವನು ಅಲ್ಲ
ತನ್ಮೌಳಿರುವ ಶಿವನ ತಾನು ತಿಳಿಯನೇಕೋ?

ವಿಶ್ವ

ಶಿಲೆಯ ದೇವತೆಗಳ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ,
ಮಣ್ಣ ಪಾಲಾದರು; ಮನುಜರೆಲ್ಲ
ಮಣ್ಣೆನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು; ಮನದೊಳಗೆ ತಿಳಿಯರು

ವಿಶ್ವ

ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಪ್ರಪಂಚವೇ ಹೊರತು,
ಬೇರೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದಿ ಪರಿಕಿಸಿದೆಂದೇ
ಪ್ರಾಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಪ್ರತಿಮೆ ನುಡಿವುವೇನು?

ವಿಶ್ವ

ಕಲ್ಲು ಬೊಮ್ಮಗೇಕೆ ಕೆಲ ಬಣ್ಣದ ವಸ್ತು?
ಗುಡಿಗೋಮರವೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣಗಳು
ಬಂಟಿ ಅನ್ನ ತಾನು ಬಯಸುತ್ತಿಹನು ದೇವ ಬಯಸುವನೆ? ವಿಶ್ವ

ದೇಹದೊಳಗೆ ಇಪ್ಪ ದೇಹಿ ದೇವನನ್ನು,
ಕಂಡು ಕೊಂಡವರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ
ಗಯ್ಯರಯ್ಯ ಜಗದಿ; ಆತ್ಮ ರೂಪ ತಿಳಿದು;

ವಿಶ್ವ

ಮತಗಳು

ಓದನೋದಲೇಕೆ? ಸನ್ಯಾಸವು ಏಕೆ?
ಷಣ್ಣತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಸಾಯಿಲೇಕೆ?
ಹರನ ಭಜನೆ ಗ್ರೇದು ಆತ್ಮದಿರುವನು ತಿಳಿ

ವಿಶ್ವ

ಓದನೋದದಿರಲು ಸೌಖ್ಯವೆಂಬುದಿಲ್ಲ
ಓದನೋದಿ ತಾನು ಒಪ್ಪುವಿರಲು,
ಓದಿನಥ್ರವರಿತು ಓದಿನಾಚಿ ಓದು

ವಿಶ್ವ

ಮೋದಲ ಕ್ರಿಯೆಯು ತಪ್ಪಿ, ಮೋಸವನು ಮಾಡುತ್ತ,
ಹೊಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಮನಸು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿ,
ಬಿಡಾಡಿ ನಾಯಿ ತೆರ ಬೆಳೆಯುವರು ಮನುಜರು

ವಿಶ್ವ

ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಕೊನೆಗೆ ಬೂದಿ ಪಾಲು;
ವಾದವೇಕೆ? ಮತ ವಿಭೇದವೇಕೆ?
ಲಿಂಗಧಾರಿ ಮರಳ ಆದ ಮಣ್ಣ ಪಾಲು

ವಿಶ್ವ

ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಅತಿಶಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ,
ತೀರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿರುಗುವವರು,
ಬಿಣ್ಣ ಕೈಯೊಳಿದ್ದು ತುಪ್ಪಕಳುವ ರೀತಿ;

ವಿಶ್ವ

ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ತಂದು ಬಂಧಿಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಲು,
ಲಿಂಗವೇನು ಕಳವು ಲಂಪಟಾಯ್ತಿ?
ಆತ್ಮಲಿಂಗವನ್ನು ಅರ್ಚಿಸದಿಹರೇಕೋ?

ವಿಶ್ವ

ಜೀವ ಲಿಂಗ ಮೂಚೆ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು,
ಶಿಲೆಯ ರೂಪ ಕುರಿತು ಜಿಂತೆಯುಂಟೆ?
ಸಿಹಿ ಮಧು ಸೇವಿಸಲು, ಕಹಿಯು ರುಚಿಸುವುದೆ?

ವಿಶ್ವ

ಭೂಮಿಯೆಂದರೇನು? ಮೊಡವಿಯೆಂದರೇನು?
ಧರಣೆಯೆಂದರೇನು? ಮರುಷರವರೇ!
ಇಪ್ಪು ಒಂದೆ ಇರಲು, ಇನ್ನು ಮತಗಳೇಕೆ?

ವಿಶ್ವ

ಗೃಹಸ್ಥನ ಬಾಳು

ತಾಯಿ ತಂದೆ ತಿಳಿಯೆ ಮೊದಲ ಗುರುವ,
ಪಾರ್ವತಿ ಭವರೆಲ್ಲ ಪರಮ ಗುರುವ
ಕೊಲಿ ಕೊಟ್ಟುವನ ಗುರುವೆನಲು ದೋಹವು

ವಿಶ್ವ

ತಾಯಿ ತಂದೆ ಹಿತರು ಬಂಧು ಬಳಗವೆಲ್ಲ,
ಒಳಿತು ಕೋರಿ ವರನ ಇರವ ನೋಡಿ,
ಕನ್ನೆ ಕೊಡುವರಷ್ಟೆ? ಭಾಗ್ಯ ಕೊಡಲರಿಯರು

ವಿಶ್ವ

ಒಂದಾದ ದಂಪತ್ತಿ ಚಂದದ ಸಂಸಾರ,
ನಂದನನ ನಡೆನುಡಿ ನಂದನಿಯೋಜು;
ಸತಿಗಿತ್ತ ರಕ್ಷಣೆಯು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ

ವಿಶ್ವ

ಹಂಡತಿಯನೆ ಆತ್ಮಾ!
ಹಂಡತಿಯನೆ ತಾಯಿ, ಕಾಣಾ ಅರಿತೊಡೆ ಮನದೊಳಾ
ಹಂಡತಿ ತಾಯಿಯನಲಾರು?
ಕಂಡರಿಯಬೇಕಿದನೆ ತಪ್ಪದಂತೆ ವೇಮಾ,

ವಿಶ್ವ

ಪತ್ನಿ, ಮತ್ತ, ಧನವ, ಪಡೆದು ತೋರೆಯದವನು,
ಮೋಹ ರಾತೀಯೋಳಗೆ ಮುಖಗುತ್ತಿಪ್ಪ;
ಮೋಕ್ಷ ಸೌಖ್ಯವೆಂತು ದೊರೆಯುವುದು?

ವಿಶ್ವ

ಅಂದಗೇಡಿ ಹೆಣ್ಣು ತಂದು ಕೊಡೆ ಕೇಡು;
ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಪತಿಗೆ ಕೊಳು ಕೇಡು
ಕೆಲಸಗೇಡಿ ದಾಸಿಯ, ಕೊಲಿಯೆಲ್ಲ ಕೇಡು

ವಿಶ್ವ

ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸತಿ, ತಾ ಮೃತ್ಯು ದೇವತೆ;
ಮಣಿ ಹೊತ್ತ ನಾಗಿಣಿ; ಗೃಹ ಪಿಶಾಚಿ;
ತನಗೊಲಿಯದ ಮಡದಿ ಕಡು ರಕ್ಷಣಿ ಜಗದಿ;

ವಿಶ್ವ

ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು

ಗುಣವತ್ತಿಯಿರೆ ಯುವತಿ ಗೃಹವು ಜೊಕ್ಕಟಿಯ್ಯ;
ಬೀಳು ಮನೆಯ ದೀಪ ಬೆಳಗಿದಂತೆ
ದೇವಿಯಿಪ್ಪ ಗೃಹವು ದೇವಾಲಯವಯ್ಯ

ವಿಶ್ವ

ಸುಗಣವಂತೆ ಕಾಂತೆ ಸುಮತಿಯಾಗಿದೊಡೆ,
ಮಿಗಿಲು ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿರಲು?
ಸ್ವರ್ಗವೇಕಯ್ಯ? ಸಂಸಾರ ಸಾಲದೆ?

ವಿಶ್ವ

ಆಪತ್ತಿರುವಾಗ ನೋಡು, ಬಂಧುಭಾವ;
ಭಯದ ವೇಳೆ ನೋಡು, ಬಂಟ ಗುಣವ,
ಬಡತನ ಬಂದಾಗ, ಮಡದಿಯ ಗತಿ ನೋಡು

ವಿಶ್ವ

ತುಪ್ಪವಿರದ ಉಣಿ ಶೈಂದ ಪರಿಯ ಕಸವು;
ಸಾರುಯಿರದ ಉಣಿ ಶಾಂತ ಯೋಗ್ಯ
ಪ್ರೀತಿಯಿರದ ಉಣಿ ಪಿಂಡಕಿಟ್ಟ ಉಣಿ

ವಿಶ್ವ

ಹಂದಿ ಈಯುತಿಮುದು ಹದಿನ್ಯೇದು ಕುನ್ನಿ
ಆನೆ ಈಯು ಮರಿಯ ತಾನು ಒಂದೆ
ಉತ್ತಮ ಮರುಷನಿರಲು ಓವ ಸಾಲನೇನು?

ವಿಶ್ವ

ಉತ್ತಮರ ಉದರದಿ ಉಧಾಫೆ ಜನಿಸಿದೊಡೆ,
ಅವನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಿಹನು ಅಖಿಲ ವಂಶ
ಕಬ್ಬ ತನೆಯು ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಡಿಸದೆ ಸಿಹಿಯೆಲ್ಲ?

ವಿಶ್ವ

ಅಡವಿಯೋಳಗೊಂದು ಒಣ ಗಿಡ
ಗಡನೆ ಉರಿ ಜನಿಸಿ, ವೃಕ್ಷರಾಶಿಯೆಲ್ಲ ಕಡುಗುಂ
ಕಡು ಪೆಸರಾಂತಿಹ ವಂಶವ
ಕೆಡಿಸುವನೋವನೆ ಚಂಡಾಲ ಪುಟ್ಟಿ, ವೇಮಾ

ವಿಶ್ವ

ಗೊಡ್ಡ ಹಸು ಹಿಂಡಲು ಗಡಿಗೆ ದೂರ ಬಿಡ್ಡ
ಹಲ್ಲು ಮುರಿವ ಒಡೆತ; ಹಾಲು ಇಲ್ಲ
ಲೋಭಿ ನರನ ಕೇಳಿ, ಲಾಭವೇನು ಇಲ್ಲ

ವಿಶ್ವ

ಕರ್ಮ-ಕರ್ಮಫಲ

ಬೇಕು ಎನಲು ಬರದು; ಬೇಡವೆನಲು ಬಿಡದು
ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮಕಂಟಿ ಫಲವು ಉಂಟು
ಹೃದಯಲ್ಲಿ ದುಃಖ ಪಡದಿರುವುದೆ ಧರ್ಮ

ವಿಶ್ವ

ಕರ್ಮ ಗುಣಗಳಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಸಿ, ನಡೆದರೆ,
ತತ್ತ್ವವೆಂತು ತನಗೆ ತಗಲಿ ಇಹುದು?
ಎಣ್ಣೆ ಇರದೆ ದೀಪ ಎಳ್ಳಿನಿಂದುರಿವುದೆ?

ವಿಶ್ವ

ನರಜನ್ಮವ ತಾನೆತ್ತಿಯು,
ಪರಮಾತ್ಮನನರಿಯದಿರಲು, ಪಾಪಾತ್ಮನಲಾ!
ಬರಿ ದುರಿತ ಕರ್ಮ ಗೆಯೊಡೆ,
ಮರಳಿ ಅಧೋಗತಿ ಪಡೆವನು, ಅರಿಯ್ದು, ವೇಮಾ

ಕರ್ಮವು ಜ್ಞಾನಿಗೆ ದೂರವು;
ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನಿ ದೂರನಿಹ, ನಿಜವಿದು, ತಾ
ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನಗಳುಡುಗಿದ
ನಿರ್ಮಲನಿಗೆ ಉಂಟು ಮುಕ್ತಿ, ನಿಜವಿದು, ವೇಮಾ

ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಯಮಾಡದಿಪ್ಪ
ಪಾಪಿ ಹೊನ್ನಿಗಾಶೆ ಪಡುವುದೆಲ್ಲ
ಬಿತ್ತಲು ಮರೆತವನು, ಬೆಳೆಯನಾಶಿಪಂತೆ

ವಿಶ್ವ

ಪಾಪವೇನು ಅನ್ನ ಲೋಕದ ಫಲವಲ್ಲ;
ತನ್ನ ಪಾಪ ಕರ್ಮಕಂಟಿ ಗೈವ,
ಕರ್ಮ ಶುದ್ಧಿಗಂತ ಪಾಪ ಶೋರೆಯೆ ಲೇಸು

ವಿಶ್ವ

ಎಷ್ಟೋ ತಪವ ಗೆಯ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರತವ ಮಾಡೆ,
ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟ ಪಡಲು ಏನು ಫಲವು?
ಕರ್ಮ ಫಲವೆ ಹೊರತು ಕಾಣಲಾರ ಮುಕ್ತಿ

ವಿಶ್ವ

ಜಾತಿ

ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮುಖ್ಯ ನೋಡು,
ತಿಳಿದುಕೊಳಡೆ ತಿರುಗು-ತಿದ್ದರೇನು?
ತಿಳಿವು ಉಳ್ಳ ಮನುಜ ತಾನಾವ ಜಾತಿಯವ?

ವಿಶ್ವ

ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮ ಕುಲಜನಿರೆ,
ಬ್ರಹ್ಮ ಕುಲದ ಒಳಗೆ ಬದುಕಬೇಕು,
ಬ್ರಹ್ಮವರಿಯದಿರಲು ಬಿದ್ದ ಸತ್ತ ರೀತಿ.

ವಿಶ್ವ

ಅಭಿಜಾತ್ಯನೆಂದು ಆಯುಷ್ಯದ ತನಕ
ತಿರುಗುತ್ತಿಪ್ಪ ಭ್ರಮಿಸಿ ತಾನರಿಯದೆ;
ಮುಸುರೆ ಭಾಂಡೆಯನ್ನ ಮುತ್ತವ ನೋಣದಂತೆ

ವಿಶ್ವ

ತಾಯಿ-ಹಡೆದ ತಾಯಿ, ತನ್ನ ತಾಯಿ, ಕಕ್ಷಿ,
ತಂದೆ-ಹಡೆದ ತಾಯಿ, ತಾತ-ತಾಯಿ,
ಎಲ್ಲ ಶೂದ್ರರಿರಲು, ಎಂತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಹ?

ವಿಶ್ವ

ಹೊಲೆಯ ಹೊಲೆಯನಲ್ಲ ಜಗದಿ ಜನುಮದಿಂದ,
ಮಾತು ಬದಲಿಸುವನೆ ಹೊಲೆಯ,
ಹೊಲೆಯರೆಂದು ನರರ ಕರೆಯವವನೆ ಹೊಲೆಯ,

ವಿಶ್ವ

ಉಚ್ಛಿಗೆ ದಾರಿಯಹ ತಾಣ,
ಕಚ್ಚಾಡಲು, ಜಗ ಹುಟ್ಟಿತು, ತಾತ ಸಮಯದೋಳಿ,
ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುಲಜರು ಆರ್ಯ?
ಮೆಚ್ಚತ ಮನದಲಿ ತಿಳಿವುದೆ, ಮಾನ್ಯತೆ ವೇಮಾ.

ವಿಶ್ವ

ಜಪವ, ಬಾಹ್ಯ ಮೂರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಡಿಯೂ
ಕಪಟವ ಬಿಡದಿರಲು ಕಷ್ಟ ಜನಕೆ,
ಮುಕ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳಡೆ ಮುಳುಗಿದರು ತಮದೊಳು,

ವಿಶ್ವ

ಮಾಡಿ-ಮೈಲಿಗೆ

ಮುಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಎನುತ ಮುಟ್ಟಬೇದೆನುವರು,
ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಪಥವೇನು? ಮೂಲವೇನು?
ನವ ಜಿಲದಲ ಹೊಲೆಯ ನರರೆಲ್ಲರಿಗೂ
ಹುಟ್ಟಿನಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ಮುಟ್ಟು ವೇಮಾ

ಹೊಲೆಯನ ಮುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ನೀರೋಳು ಮುಳುಗುವಿರಿ
ಮನುಜ ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮದಿಂದ ಹೊಲೆಯ!
ಷಕೆ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲಿ ನರ ಪಶುಗಳಿದ!

ವಿಶ್ವ

ಮಾಡಿಗನ ಸ್ವರ್ತ; ನೀರು ಮುಳುಗುತಿಹನು,
ಮಸಣಕೊಯ್ದೆ ಸುಡಲು ಮಾಡಿಗನೇ.
ಆಗ ಅಂಟುವಂಟು ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯ್ದೂ?

ವಿಶ್ವ

ಮುಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಮುಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಬೆಳೆದು,
ವ್ಯಧ ತೀರ್ಥ ಗೆಯ್ಯಿವರೆ ಒಟ್ಟು;
ಮುಟ್ಟು ನೀರಿನೊಳಗೆ ಮುಳುಗೆ ಹೋಗುವುದೇ?

ವಿಶ್ವ

ಮುಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳಾ
ಮುಟ್ಟು ರಕ್ತವಾಯ್ತು ಮೊದಲ ಪ್ರಕೃತಿ;
ಮುಟ್ಟಿನೊಳಿಹ ಗುಟ್ಟು ಮೂಲ ಗುರುವು ಅರಿವ.

ವಿಶ್ವ

‘ಮುಟ್ಟು’ ‘ಮುಟ್ಟು’ ಎಂದು, ಮೂಲೆ ಹಿಡಿವುದೇಕೆ?
ಮುಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಮೂರ್ತ ಜನರು,
‘ಮುಟ್ಟು’ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದು, ಮುಂಚೆ ವೆನೆನ ತಳೆದ

ವಿಶ್ವ

ಹೊಲಸು ನವಬಿಲದಲ್ಲಿ ಹೋರಹೋರಡುತ್ತಲಿರೆ,
ಪರಮ ಪಾವನೆಂದು ಪೇಳಲೆಂತು?
ತೊಗಲು ಬೊಂಬೆಯಾಟ, ತಿಳಿಯದಲ್ಲ ಮರ್ಮ.

ವಿಶ್ವ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂತರ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಿಗೆ ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯ ನೀಡಬಹುದು,
ಗೌರವವೀಯಬಹುದು, ಕೂಡಬಹುದು,
ಜಾಣ ತಿಳಿಸಿ ಜನರ ಸೇರಿಸಲು ಆ ದಡಕೆ,

ವಿಶ್ವ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಿಗೆ ನಮಿಸೆ, ಬಹಳ ಹರಸುತ್ತಿರುವ
ಆಶ್ಚೇರ್ಯ ಶುದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಆತನಿರಲು,
ಹೊಂದದರಲು ಅವನು, ಹಾಳು ಕಂತ ಶೋಷ,

ವಿಶ್ವ

ದ್ವಿಜರ ಖೀದ ಪಡಿಸಿ ತೊಡಗಲು ನಿಂದೆಯಲಿ,
ಸಾವು ಹೊಂದಿ ತಾನು ಸಂಕಟ ಪಡುವ,
ಹಿಡಿವ ಯಮನ ದಾರಿ, ಕಡೆಯ ಸೇರಲಾರ,

ವಿಶ್ವ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಫಲವು ಉಂಟಿಸುವರು,
ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಡಲು, ನಪ್ಪವೇನು?
ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಏಕವಾಗಿ ಉಂಟು;

ವಿಶ್ವ

ತನ್ನ ತಾಯಿ ವೇಶ್ಯೆ, ಮಂಡಿ ಮಾಡಿಗ ಕನ್ಸೆ
ಇರುವ ವಸಿಷ್ಟುಮನಿ ಗುರು ಶ್ರೀಪತಿಗೆ
ಅರಿತೊಡೆ, ತಪದಿಂದ ದ್ವಿಜ, ಜಾತಿಯೆಲ್ಲಿ?

ವಿಶ್ವ

ಬ್ರಹ್ಮವೇತ್ತರೆಂದು ಬಿಮ್ಮದಿಂದಿಪ್ಪರು,
ಬ್ರಹ್ಮವೇನೊ? ಅದರ ಭಾವವೇನೊ?
ಬಿಳಿಪೊ? ಕಂಪೊ ಕಮ್ಮೊ? ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೇಳು,

ವಿಶ್ವ

ಓದಿದಾತಗಿಂತ ಒಗೆವ ಅಗಸ ಮೇಲು,
ಮನೆಯ ದೇವಿಗಿಂತ ಮಹಿಷ ಮೇಲು,
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯಗಿಂತ ಬಜವ ಹೊಲೆಯ ಮೇಲು,

ವಿಶ್ವ

ಉಚ್ಚೆಯಲಿ ಮುಟ್ಟಿದ ತನುವು
ಹೆಚ್ಚೆನು? ಹೋಂದವರೇನು? ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಲ;
ಮಂಚಿನ ತೊಡೆದು, ಸತ್ಯವ
ಅಚ್ಚೆತ್ತಿದಂತೆ ನಿಲಿಸದವ ಬ್ರಹ್ಮ, ವೇಮಾ

ಮನೋಶುದ್ಧಿ

ಕೇಳು ವಿವೇಕಂಬ ಕೊಡಲಿ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದು,
ಘನ ಅವಿದ್ಯೆಯೆಂಬ ಅಡವಿ ತರಿದು,
ತಿಳಿವು ಎಂಬ ಒಪ್ಪ ದೀಪ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿದು,
ಮತಿಗಾಣಬಹುದು, ಚೊಕ್ಕ ವೇಮಾ.

ಅಜ್ಞಾನವೆ ಶೂದ್ರತ್ವವು ;
ಸುಜ್ಞಾನವೆ ಬ್ರಹ್ಮವೆನುವ ಶ್ರುತಿಗಳ ಕೇಳಾ,
ಅಜ್ಞಾನ ಹಿಂಗಿ, ವಾಲೀಕಿ
ಸುಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಹೊಂದಿದ ವೇಮಾ

ಮಾತನಾಲ್ಕುನೊಂದು, ಮನಸಿನೊಳಗೆ ಒಂದು,
ಒಡಲು ಗುಣವದೊಂದು, ನಡತೆಯೊಂದು,
ಎಂತು ಒಹುದು ಮುತ್ತಿ ? ಇಂತು ಇರಲು ತಾನು,   ವಿಶ್ವ

ಆಶೆ ಬಿಡದೆ ಇರಲು ಪಾಶ ಮುಕ್ತನಲ್ಲ,
ಮುಕ್ತನಾದರೂನು ಮುನಿಯು ಅಲ್ಲ,
ಮುನಿಯು ಆದರೂನು ಮೋಹವ ಬಿಡಲೀಲ್ಲ,   ವಿಶ್ವ

ಆಶೆಗಿಂತ ದೃಷಿ ಅತಿಶಯವಾಗಿಲ್ಲ,
ಸಮೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇರಲು ಸುಖವೇ ಇಲ್ಲ,
ಮನಸು ನಿಲಿಸದಿರಲು ಮತ್ತೆ ಮುಕ್ತಯಿಲ್ಲ,   ವಿಶ್ವ

ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಗೃದ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯ,
ಕೊಂಚವಾದರೇನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ್ಷಲ್ಲ,
ಅಲದ ಮರವೆಪ್ಪು ? ಅದರ ಬೀಜವೆಪ್ಪು ?   ವಿಶ್ವ

ದಾನ ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತೆ ಮೇಲು,
ಧ್ಯಾನ ಮಾಷ್ಟಕಿಂತ ಇರುವ ಅರಿವು ಮೇಲು,   ವಿಶ್ವ
ಅರಿವಿಗಿಂತ ಆಸೆ ತೋರೆಯುತ್ತಿಹುದೆ ಮೇಲು,

ದೇಹಾಭಿಮಾನವಿರುತ್ತಿರೆ,
ಮೋಹಾದಿಯ ಬಿಡುವುದೆಂತು ಮುನಿಗಳೇ ಇರಲುಂ ?
ಸಾಹಸದಿಂದದ ಬಿಡುತ್ತಿರೆ,
ಸೋಹಂಮೃಂಬುದನರಿಯವೇ ಕಾಣಾ ವೇಮಾ.

ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ

ಮನದಿ ಹುಟ್ಟಿಹವು, ಮತ್ತೆ ಕೊರಿಕೆಗಳು ;
ಕೋರಿಕೆಯಲಿ ಮುಕಿ ಕುದರೆದಲ್ಲ !
ಮನವು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ಮನವ ತಿಳಿದುಕೊಳರು,

ವಿಶ್ವ

ಮನಸೇ ಲೋಕಾಲೋಕವು,
ಮನಸೇ ತೋರೆದೊಡೆ ಮೆಚ್ಚು, ಅದು ಮಾಯೆ,
ಮನಸೇ ಮುಕ್ತಿಗೆ, ಭುಕ್ತಿಗೆ,
ಮನವನು ಬಿಡುತ್ತಿಹುದೆ ಮೇಲು,

ವಿಶ್ವ

ನರಜಿನ್ವದ ತಾನೆತಿಯು
ಪರಮಾತ್ಮನರಿಯೆದರಲು ಪಾಪಾತ್ಮನಲಾ,
ಬರಿ ದುರಿತ ಕರ್ಮ ಗೆಯ್ವಿಂದಿ,
ಮರಳಿ ಅಧೋಗತಿ ಪದೆವನು ಅರಿಯ್ಯ ವೇಮಾ,

ವಿಶ್ವ

ಜನನ ಮರಣಗಳಿಗೆ ಸಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರನಲ್ಲ,
ಮೊದಲು ಕರ್ತವ್ಯನಲ್ಲ, ತುದಿಗೊ ಅಲ್ಲ,
ನಡುವೆ ಕರ್ತವ್ಯನಲು ನಗೆಪಾಟಲಲ್ಲವೇ ?

ವಿಶ್ವ

ತನುವು ಅಸ್ಥಿರವೆಂದು, ಧನವು ಅಸ್ಥಿರವೆಂದು,
ತಿಳಿವು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು,
ಇರುವವನು ಯೋಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಕಾಣಿ,

ವಿಶ್ವ

ಅರಿವಿನೊಳುದಿಸಿವೆ ತನುಗಳು,
ಬರಿ ಹೊಲಸಿನಲಿ ಕೊಳೆಯುವವು ಸಹಿಸುತ್ತಲದನೇ,
ಅರಿವಿಹ ತನುವನು ಹೊಂದಿರೆ,
ಮರುಜನ್ಯ ಬರುವುದು ಎಂತು ? ಮಹಿಯಲಿ ? ವೇಮಾ.

ವಿಶ್ವ

ಮಣ್ಣ ಗಡಿಗೆಯಂಥ ಮಾಯದೀ ಶರೀರ,
ಸಾವುದೇನೆ ಇರಲಿ, ಸಾಯಂದಾತ್ಮ ;
ಫಂಟಗಳಿಷ್ಟೆ ಇರಲಿ, ಗಗನ ಒಂದಲ್ಲವೇ ?

ತನ್ನಯ ಒಳಗೇ ಸಕಲವು,
ತನುವೇ ತಾನೆಂದು ಅರಿತು ತಾರಕವಾತ್ಮಂ,
ತಾನೇಯೆಂದು ಪರಿಣಾಮಿಸಿಪರ್,
ಮನುಜಗರ್ ಮುಕ್ತಿಯಂಟಕ್, ಮಹಿಯಲಿ, ವೇಮಾ,

39

ಜೀವ-ಶಿವ್ಯಕ್ಯ

నిమిషవాదరూ మన నిలిసి నిమఫలాగి,
 లంగ జేవేష్టర కండు భంగ పడదే,
 మజిసి మనదల్లి, సేరువుదు పూర్ణ పదవి,
 పరమన కోరుత ఇద మాడి బెళగు వేమ !

ಆತ್ಮವ ತನ್ನೊಳು ಗಮನಿಸಿ, ಅನುದಿನವೂ
ನಿಗುಂಡಾತ್ಮಾಚರನೆಯ ಗೆಯ್ದು, ನಿತೆ ಅವರ,
ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಮನೊಳು ನೆನೆಯೆ ಪ್ರಬಲ ಯೋಗಿ,
ಸಚ್ಚೇದಾನಂದ ಪದದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ವೇಮ.

సగుణవే లోకగళ్లపు,
సగుణం త్రిమూతిం తిళపోడే సకల సురేష్టర్
సగుణవే జ్ఞాపిగే మూలపు,
సగుణవే నిగుణకే దారియమ్మదు వేచూ !

బ్రహ్మ తిలియదయ్య భావకంటి ఇరలు,
తనువ గుడియ మాడి, తన్న నిలిసి,
లోక బుద్ధి బిట్ట, ఒళనోటిది నోడు, విశ్వ

ବୁଝାଣିତମେଲାବହୁଦୁ କୁ ଶରୀର,
ପର ବୁଝିପରିଯୋ, ବୁଝିରଲୁ,
ତନ୍ମ ମନେମୁ ତିଳିଯେ, ତାନେ ହୋଇଗୁ ବୁଝୁ ।

ಉದ್ದೇಶ ತೋಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಕ್ರಮದಿಂದ,
ರೂಪವೇನು ಇರದ, ರೀತಿಯಲ್ಲಿ,
ಪರಮ ಯೋಗಿ ನೋಳಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿರವನು,   ವಿಶ್ವ

ବୟଲୁ ମାଡ଼ି ଛଳଗେ ଲମ୍ବଗୋଳିଷି ଲୋକର,
କୁଲବ ସୁଟ୍ଟୁ ହାତି ଗୁଣବ ତୋରେଦୁ,
ଚିଂତନଦୋଷ ଚିଂତନ ସେରିଦରେ ଯୋଗିଯିଯ୍ୟ,
ଏହିପାଇଦା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

